

BRZozowska

Gazeta Powiatowa

ISSN 1642-8420

Nr 9

kwiecień 2002

numer bezpłatny

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

„Dzień Austriacki” w SP Nr 1 w Przysietnicy * Prawa konsumentów c.d. * Pradzieje Powiatu Brzozowskiego * Informatory brzozowskich szkół ponadgimnazjalnych * Promocja i strategia wspierania przedsiębiorczości * Narkomania? - wybór należy do ciebie * Renowacja dworu w Izdebkach * Warsztat Terapii Zajęciowej w Starej Wsi * Pałac „Leonarda ze Wzdowa” * Młodzież o Unii Europejskiej * Pierwsze kroki w stronę akwarystyki * ...

Konkurs Literacki "Złote Sylaby"

W grupie wiekowej – uczniowie szkół ponadgimnazjalnych

„Między okrucami życia”

Między, między
Pomiędzy
Ułamkami życia,
Okruchami chleba,
Przerwą w kroplach wody,
Przerwą w westchnieniach bólu,
Przerwą w pocałunkach miłości.

Zawsze jest jakieś między -
Tak jakby dla odpoczynku:
Żeby się człowiek nie zmęczył zbyt
Między wcześniejszym, a późniejszym

Westchnieniem bólu,
Pocałunkiem miłości,
Odgłosem spadającej kropli,
Okruchem chleba wziętym do ust,
Ułamkiem życia,
Jeszcze nie zaczęty –
A już skończonym. Między to nasze życie.

Piotr Zając kl. If LO w Brzozowie

Piotr Zając - uczeń LO

Katarzyna Sitek - uczennica ZSB

Sabina Prajsnar - uczennica LO

„Do przyjaciół”

Kiedy tylko zapragniesz się uśmiechać
Przywołaj przyjaciół
Tylko oni Cię zrozumieją, pocieszą
Tylko oni są zawsze przy Tobie
Nigdy Cię nie opuszczą
Chociaż jesteś tysiące mil stąd
Oni Cię pamiętają i kochają
I już sama pamięć o nich będzie dla Ciebie radością życia
I siłą zwalczającą cierpienie.

Sabina Prajsnar z Brzozowa – lat 16

„Maleńka Ojczyzna”

Pośród pagórków rozciągnięte
Miasteczko małe i ciche.
Wstążką rzeczułki owinięte
W zielen kasztanów spowite.

Uliczki wąskie i ciasne,
Co żyją najpełniej z rana
I okna domów jasne
Drgające białą firanek.

Wiatr z konarami drzew płąsa
Potem w dal biegnie z chichotem,
Troski ci z twarzy otrząsa
W końcu przycupnie za płotem.

Ten skrawek ziemi malutki
To chyba każdy mi przyzna,
Że ze mną zrósł się na zawsze
- To moja w Ojczyźnie Ojczyzna.

*Katarzyna Sitek – kl.III
Liceum Zawodowego
przy ZSB w Brzozwie*

„Brzozowska Gazeta Powiatowa”- miesięcznik samorządu powiatowego.

Wydawca: Starostwo Powiatowe w Brzozowie, ul. Armii Krajowej 1, 36-200 Brzozów, tel./fax (0-13) 43- 426- 45. **Adres Redakcji:** ul. Sienkiewicza 2, 36-200 Brzozów, tel./fax (0-13) 43-431-65, e-mail: bgpsp@wp.pl **Redaktor naczelna:** Magdalena Piławska, **opracowanie techniczne:** Anna Kałamucka, Robert Stachowicz, **opracowanie graficzne:** Wioletta Chudzikiewicz.

Stale współpracują: Aneta Dąbrowska, Monika Jedynak, Katarzyna Milczanowska, Kazimierz Kozubal, Eliza Wojnicka-Buczek.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam i ogłoszeń.

XXVI SESJA RADY POWIATU BRZOSOWSKIEGO

W dniu 14. 03. 2002 roku odbyła się XXVI Sesja Rady Powiatu Brzozowskiego. Wiodącym tematem były działania samorządu powiatowego w kierunku przeciwdziałania bezrobociu, rozwoju przedsiębiorczości i tworzenia nowych miejsc pracy. Ponadto jednogłośnie przyjęto sprawozdanie z wykonania budżetu powiatu brzozowskiego za 2001 rok oraz udzielono absolutorium Zarządowi Powiatu za 2001 rok.

Podjęto również uchwały w następujących sprawach:

- zatwierdzenia sprawozdania Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Brzozowie za 2001 rok,
- zatwierdzenia zmian w Statucie Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Brzozowie,
- uchwalenia powiatowego programu zapobiegania prze-

stępcości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego,

- przekształcenia szkół, wchodzących w skład Zespołu Szkół Ekonomicznych im. Komisji Edukacji Narodowej w Brzozowie,
- przekształcenia Liceum Ogólnokształcącego im. Króla Kazimierza Wielkiego w Brzozowie,
- przekształcenia szkół, wchodzących w skład Zespołu Szkół Budowlanych im. Tadeusza Kościuszki w Brzozowie,
- uchwalenia regulaminu Starostwa Powiatowego w Brzozowie,
- przyjęcia do realizacji zadań szkoleniowo – dydaktycznych w powiecie brzozowskim w roku 2003,
- zmian w budżecie powiatu brzozowskiego na 2002 rok,
- ustalenia wysokości opłat za usunięcie z drogi i parkowanie pojazdów na koszt właściciela

Opracowała: Magdalena Pilawska

„Dzień Austriacki” w SP Nr 1 w Przysietnicy

Rozwiązywanie krzyżówki na temat Austrii

W piątek 22 marca 2002 roku w Szkole Podstawowej Nr 1 w Przysietnicy, w ramach dni „Poznajemy kraje Unii Europejskiej”, zorganizowano dzień poświęcony Austrii. Historię, kulturę i tradycje tego kraju przybliżyli młodzieży zaproszeni goście: p. Robert Davies – dyrektor Instytutu Pedagogicznego w Wiedniu oraz p. Wolfgang Jansche – dyrektor Instytutu Pedagogicznego w Klagenfurtie. SP Nr 1 współpracuje z „Galicyjskim Stowarzyszeniem Trenerów Kadry Oświatowej” w Rzeszowie, a zaproszeni Austriacy są

jego honorowymi członkami. Kilka razy w roku przyjeżdżają do Polski, w celu kształcenia dyrektorów i pracowników szkół. Do Przysietnicy zostali zaproszeni przez „Szkolny Klub Europejski”, prowadzony przez dyrektora szkoły – p. Wiesława Pałkę. Zarówno „Dzień Austriacki”, jak i wcześniej organizowane dni: francuski, grecki i hiszpański, miały przybliżyć uczniom specyfikę życia w danym kraju.

Prelekcja p. Wolfganga Jansche

Ogłoszenie wyników na najciekawszy strój regionalny

Najważniejszym punktem imprezy były prelekcje zaproszonych gości, którzy opowiadali młodzieży o różnych dziedzinach życia jej austriackich rówieśników. Szczególnie dużo uwagi poświęcono systemowi szkolnictwa i przeważnie tej dziedziny dotyczyły pytania zadawane przez uczniów. Podczas obchodów „Dnia Austriackiego” wychowankowie SP Nr 1 zaprezentowali się z jak najlepszej strony. Przedstawi-

Uczniowie „walcuja” podczas konkursu tańca

li bogaty i urozmaicony program artystyczny, w którym dominowały akcenty austriackie. Rywalizowali w konkursie wiedzy o Austrii, śpiewali piosenki niemieckie, brali udział w „mini – turnieju” tańca – oczywiście walca. Jego wzorcowe wykonanie zaprezentowała para taneczna z Haczowa – wice mistrzowie Polski w stylu latyno – amerykańskim – Agnieszka Lorens i Łukasz Dutka. Uczniowie zaskakiwali pomysłowością, szczególnie w konkurencji na najładniejszy regionalny strój austriacki i najciekawszą kreację wiosenną. Ocenił ich przez gości, zdobywali trofea w postaci maskotek i przyborów szkolnych. Niewątpliwą atrakcją imprezy była prezentacja, a później degustacja tradycyjnych potraw austriackich, przygotowanych przez mieszkankę Wiednia – p. Teresę Tylek.

Opracowała: Aneta Dąbrowska

PRAWA KONSUMENTÓW

Umowy zawierane poza lokalem przedsiębiorstwa oraz na odległość cz. I

Od 1 lipca 2000 r. obowiązuje ustawa z dnia 3 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (Dz.U. Nr 22, poz. 271), która reguluje m.in. problematykę umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa oraz na odległość.

W dzisiejszym artykule przybliżymy Państwu umowy zawierane poza lokalem przedsiębiorstwa. Zauważyć należy, że tego typu umowy są najczęściej zawierane w niekorzystnych dla konsumenta warunkach, np. podczas prezentacji danego towaru w domu, na wycieczkach połączonych z prezentacją itd. Konsument zawierając umowę często działa pod wpływem chwili, nie zastanawiając się nad skutkami swoich działań. Po „ochłonięciu” okazuje się, że np. nabył niepotrzebną rzecz albo kupił ją za cenę znacznie przewyższającą jej wartość. Nasuwa się pytanie: Co wtedy może zrobić, jakie przysługują mu uprawnienia, jak może wycofać się z niekorzystnej transakcji? Kwestie te reguluje w w/w ustawa.

Na wstępie wyjaśnienia wymaga termin „lokal przedsiębiorstwa”. Ustawa definiuje go jako miejsce przeznaczone do obsługi publiczności i oznaczone zgodnie z przepisami o działalności gospodarczej. Do umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa zaliczyć należy więc m.in. umowy zawierane w domu, w miejscu pracy, na wycieczkach, w lokalach gastronomicznych.

Podkreślić należy, że przepisy ustawy mają zastosowanie nie tylko do umów zawartych poza lokalem przedsiębiorstwa. Stosuje się je także do umów, które zostały wprowadzone w życie w lokalu przedsiębiorstwa, ale które są wynikiem zorganizowanego zbierania ofert konsumentów, w czasie odwiedzin przedsiębiorcy lub osoby działającej w jego imieniu w miejscu pracy konsumenta, w jego mieszkaniu albo w innym miejscu jego prywatnego pobytu.

Obowiązki przedsiębiorcy. W/w ustawa nakłada na przedsiębiorcę określone obowiązki. Przedsiębiorca musi przed zawarciem umowy okazać konsumentowi dokument potwierdzający prowadzenie działalności gospodarczej oraz dokument tożsamości. Jeżeli umowa jest zawierana w imieniu przedsiębiorcy przez inną osobę, osoba ta winna okazać dokument potwierdzający jej umocowanie. Niedopełnienie tych powinności nie skutkuje wprowadzeniem wadliwością umowy, ale za ich naruszenie grozi kara grzywny (art. 138a Kodeksu wykroczeń).

Przedsiębiorca powinien również przed zawarciem umowy poinformować konsumenta na piśmie o prawie odstąpienia od umowy w terminie 10 dni od daty jej zawarcia, wręczyć wzór oświadczenia o odstąpieniu, z oznaczeniem swojego imienia i nazwiska (nazwy) oraz adresem zamieszkania (siedziby). Obowiązany jest także wręczyć konsumentowi pisemne potwierdzenie zawarcia umowy, stwierdzające jej datę oraz przedmiot świadczenia i cenę.

Uprawnienia konsumenta. Podstawowym uprawnieniem konsumenta jest prawo odstąpienia od umowy.

W myśl art. 2 ust 1 ustawy, konsument, który zawarł umowę poza lokalem przedsiębiorstwa, może od niej odstąpić bez podania przyczyn, składając stosowne **oświadczenie na piśmie, w terminie dziesięciu dni od daty zawarcia umowy**. Termin ten może ulec przedłużeniu. Stosownie do art. 4 ustawy, jeżeli konsument nie został poinformowany na piśmie o prawie odstąpienia od umowy, może od niej odstąpić w terminie dziesięciu dni od uzyskania informacji o prawie odstąpienia. Zdaniem E. Łętowskiej /„Ochrona niektórych praw konsumentów, W-wa 2001 s. 41/ *ustawa nie przewiduje, aby uzyskanie informacji o prawie odstąpienia po zawarciu umowy - musiało nastąpić w formie pisemnej. Wystarczy tu każde źródło informacji*. Konsument jednak nie może odstąpić od umowy, po upływie trzech miesięcy od jej wykonania.

Odstąpienie przez konsumenta od umowy powoduje, że umowa uważana jest za niezawartą, a konsument jest zwolniony z wszystkich zobowiązań. To, co strony świadczyły, ulega zwrotowi w stanie niezmienionym, chyba że zmiana była konieczna w granicach zwykłego zarządu.

Przepisów o umowach zawieranych z konsumentami poza lokalem przedsiębiorstwa nie stosuje się do umów:

- 1) o charakterze ciągłym lub okresowym, zawieranych na podstawie oferty sprzedaży lub przez odwołanie się do ogłoszeń, reklam, cenników i innych informacji skierowanych do ogółu albo do poszczególnych osób, jeżeli konsument mógł uprzednio zapoznać się z treścią otrzymanej oferty lub informacji pod nieobecność drugiej strony umowy, a zarazem w tej ofercie lub informacji, jak i w umowie zastrzeżono prawo konsumenta od odstąpienia od umowy w terminie dziesięciu dni od dnia jej zawarcia,
- 2) sprzedaży artykułów spożywczych, dostarczanych okresowo przez sprzedawcę do miejsca zamieszkania konsumenta,
- 3) powszechnie zawieranych w drobnych bieżących sprawach życia codziennego, o wartości przedmiotu umowy do wartości 10 EURO,
- 4) o prace budowlane,
- 5) dotyczące nieruchomości, z wyłączeniem usług remontowych,
- 6) ubezpieczenia, w tym o członkostwo w otwartym funduszu emerytalnym, oraz reasekuracji,
- 7) dotyczących papierów wartościowych oraz jednostek uczestnictwa w funduszach powierniczych i inwestycyjnych (usługi inwestycyjne).

Opracowała: Irena Rapala
Powiatowy Rzecznik Konsumentów
Starostwo Powiatowe w Brzozowie
ul. A. Krajowej 1 po. nr 60
tel. (0-13) 43-426-45

Na podstawie:

- E. Łętowska „Ochrona niektórych praw konsumentów” C.H. BECK Warszawa 2001,
- M. Jagielska „Umowy zawierane poza lokalem przedsiębiorstwa i na odległość” Monitor Prawniczy 9/2000.

PRADZIEJE POWIATU BRZOSZOWSKIEGO

Powiat brzoszowski położony był na pograniczu Pogórza Przemysko - Dynowskiego /od północy/ i Dołów Jasielsko-Sanockich /od południa/. Obejmował granice 680 km². Charakterystycznymi dla tego terenu /jak też Bieszczadów/ są pasma wzniesień, ciągnące się w kierunku północnego zachodu - południowego wschodu. Ich wysokość dochodzi do 524 m. n.p.m. - /Góra Grabówka/ i do 533 m. w dalszej części powiatu, przy wysokościach względnych, wahaających się w granicach 50 - 150 m, nad rzeką San dochodząc do 200 m. Doły Jasielsko-Sanockie stanowią płaską, miejscami lekko falistą nieckę. Zapewne ukształtowanie terenu, układ wzniesień oraz przecinające je rzeki, decydowały w dalekiej przeszłości o pobycie człowieka także w powiecie brzoszowskim. Prześledźmy jego dzieje. Wielokrotnie jednak wykraczam w artykule poza jego aktualne granice, gdyż nie jest możliwe przedstawienie tego tematu w oderwaniu od znaczących stanowisk archeologicznych np. Dynowszczyzny.

Pierwsze znalezisko archeologiczne z powiatu brzoszowskiego pochodzi z 1876 r. Był to czekan ze starszego okresu epoki brązu. Został wyorany na polach, położonych na łagodnych stokach wzniesienia Dubnik, w pobliżu wsi Ulucz. Z tegoż Ulucza pochodziło narzędzie kamienne /lub krzemienne/, o którym brak dokładniejszych danych poza stwierdzeniami, że posiadał je biskup przemyski Stupnicki w 1889 r. Kolejnym znaleziskiem była siekierka kamienna, znaleziona w 1898 r. na polu w okolicy Golcowej.

W latach 30-tych dwudziestego wieku odkryto kilka monet rzymskich i bizantyjskich w Dynowie, Grabownicy, Siedliskach-Gdyczynie /pomędzy tymi wsiami/ oraz narzędzi kamiennych w Obarzymie i Siedliskach-Gdyczynie. W 1940 r. w Bachórze - Chodorówce w czasie budowy strażnicy, niemieckiej straży granicznej, odkryto ciałopalne cmentarzysko z epoki brązu i wczesnośredniowieczny grób ciałopalny. Z 1941 r. pochodzi znalezisko egipskiej monety srebrnej Ptolomeusza III w podbrzozowskich Humniskach.

W pierwszych latach po wojnie nie odnotowano znalezisk (poza dwoma monetami rzymskimi w 1946 r.), choć w latach pięćdziesiątych przeprowadzono badania sondażowe w Domaradzu, Bachórze, Temeszowie i Golcowej, a następnie pomiędzy Uluczem i Wołodzą, w Haczowie i ponownie w Temeszowie. Nowe znaleziska monet rzymskich ujawniono w tym okresie w Niebocku, Bukowie i Przysietnicy, a narzędzia kamienne w Górkach, Harcie, Hłudnie, Orzechówce i na przedmieściach Brzozowa. Odnaleziono do końca lat 50-tych zabytki archeologiczne, zostały opracowane przez Adama Fastnachta oraz Antoniego Kunysza i opublikowane w Roczniku Województwa Rzeszowskiego 1960-1961r.

W latach sześćdziesiątych prowadzono badania archeologiczne /sondażowe/ na odkrytym grodzisku w Temeszowie i w ujawnionej osadzie z czasów rzymskich w Trześniowie. W tym czasie w Hłudnie odkryto wiele przedmiotów z epoki kamienia oraz dwa neolityczne topory miedziane; na stanowiskach Hłudno-Wesoła znaleziono półtylczak radiolarytyczny oraz krótki drapacz z krzemienia czekoladowego. Oba zabytki łączone są z paleolitem. Z Grabownicy pochodzą dwie neolityczne siekiery, formowane retuszem powierzchniowym, z których jedna jest wykonana z krzemienia pasiastego. W Dynowie odkryto sierp krzemienny, a w Krzemiennej toporek miedziany.

W czasie kolejnych badań archeologicznych, pomiędzy wsiami Bachórz-Chodorówka (l. 1971-74), odkryto 11 nowych

stanowisk. Na obszarze w/w cmentarzyska ujawniono fragmenty sąsiadującej z nim osady z okresu wpływów rzymskich: gródek wczesnośredniowieczny, zwany „Sklepiskiem”, grodzisko „Parasol” raz niedużą osadę wielokulturową. Prowadzone w tym czasie badania geologiczno-geomorfologiczne pozwoliły na ustalenie dwu kolejnych osad w Pawłokomie i Bachórze.

W czasie prowadzonych badań w Lisznej (wprawdzie jest to miejscowość poza powiatem), w latach 1975-76 r. dokonano odkrycia osady z późnego okresu rzymskiego. Odsłonięto tu /nikle wprawdzie/ relikty budownictwa naziemnego w postaci 6 śladów posłupowych, zakończonych płasko lub zaokrąglonych i jeden mały obiekt, prawdopodobnie gospodarczy, o średnicy 75 cm, wgłębiony w ziemię. Z zabytków ruchomych odkopano fragmenty naczyń zasobowych oraz grupę naczyń grubo i średniościennych.

Pod koniec lat 70-tych i na początku 80-tych, w Uluczu odkryto osadę prehistoryczną i wczesnośredniowieczną. W latach 80-tych prowadzono badania archeologiczne na stanowiskach już odkrytych lub odkrytych przypadkowo przez amatorów zbieraczy, np. emerytowanych i czynnych nauczycieli szkół podstawowych (w Wesołej A. Batora i w Hłudnie S. Oleszko). Warto zaznaczyć, iż znaleziska takich osób dały prawie 40% wszystkich odkryć stanowisk archeologicznych w regionie. W 1996 r. w Bachórze (należał do powiatu brzoszowskiego do 1972 r.), w miejscowości, będącej największą w kraju systematycznie badaną osadą, z najwcześniejszego okresu osadnictwa Słowian w Polsce od V do VII wieku n.e., odkryto jedenastą chatę wczesnosłowiańską, pochodzącą z VII w. Natrafiono w niej m.in. na naczynie zdobione znakiem krzyża. Trudno powiedzieć, czy może to mieć związek z chrześcijaństwem. Gdyby ta hipoteza znalazła jednak potwierdzenie, odkrycie w Bachórze stanowiłoby sporą zagadkę dla badaczy naszych dziejów.

Najdawniejszym dowodem bytności człowieka na omawianym terenie jest wspomniany wyżej radiolarytowy półtylczak z Wesołej, łączony z kręgiem przemysłów wschodniograweckich, tj. XXVII-XXI tysiąclecia p.n.e. Ta górnopaleolityczna ludność zajmowała się głównie łowiectwem, polując m. in. na mamuty.

Ze schyłkowego okresu starszej epoki kamienia (XII-IX tys. p.n.e.) pochodzą wyroby kamienne, w tym drapacz z Wesołej i grocik trzoneczkowaty z Bachórze.

W środkowej epoce kamienia – mezolicie, tj. VIII - do połowy V tys. p.n.e.- ludność, zajmująca się myślistwem i zbieractwem, pojawiła się na terenie Hłudna i Wesołej. Świadczy o tym w/w narzędzia. Ich pobyt na tym terenie nie był jednak stały, ale miał charakter krótkotrwałych okresów. Występowały pomiędzy nimi przerwy przez setki, a nawet tysiące lat, kiedy nikt tu nie przebywał.

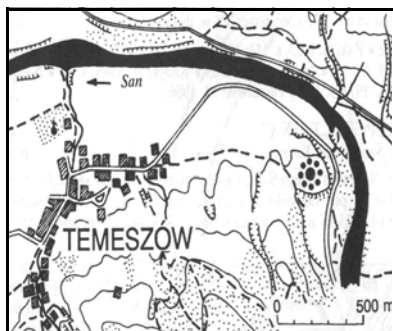
Bardziej stała forma pobytu człowieka na opisywanym terenie dotyczy młodszej epoki kamienia – neolitu, tj. 4500-1800 lat p.n.e. Na podstawie znalezisk można przyjąć, iż skupiska ludzi ulokowane były na obszarach regionu. Ludność neolityczna zajmowała się uprawą ziemi i hodowlą zwierząt. Przemawiają za tym znaleziska narzędzi kamiennych i krzemiennych /siekiery, toporki/ z różnych części powiatu brzoszowskiego. Wczesne stadium neolitu reprezentowane jest przez zabytki kultury ceramiki wstęgowej rytej lub kultury nadcisańskiej. W późniejszym okresie na tym terenie pojawiła się ludność bugo-dniestrzańska i kultury pucharów lejkowatych. Możliwe jest także i to że, ziemie te zamieszkiwała ludność kultury ceramiki sznurowej.

Z eneolitu, tj. lata 3000-1800 p.n.e., pochodzą dwa topory

miedziane. Trzeci toporek, znaleziony we wsi Krzemienna nad Sanem, jest aktualnie badany. W Polsce jest kilkanaście znalezisk tego typu. Znaleźisko z Hłudna świadczy o najdalej na północ docierających wyrobach z ośrodków produkcji zza Karpat, ze wschodnich Bałkanów u wybrzeży Morza Czarnego oraz z ośrodków karpackiego u dorzecza Cisy.

Wczesny okres epoki brązu, tj. XVIII-XV w. p.n.e., przyniósł dalszy rozwój narzędzi i uzbrojenia, wykonywanych z surowców kamiennych. w powiecie brzozowskim długo przetrwały neolityczne wyroby kultury ceramiki sznurowej. Znaleźiska z tego odkryto w okolicach rzeki Baryczki i Sanu. O powstawaniu osad na tym terenie świadczą prace wykopaliskowe, prowadzone we wsi Ulucz nad Sanem. Skąd też pochodzą krzemienne siekiery /Ulucz, Dynów/. Dokładna ich analiza /m.in. świecenie, połysk krawędzi tnących / świadczy o roli uprawy zbóż. Znaleźiony w Bachórze krzemień czekoladowy z kopalń przedpola Gór Świętokrzyskich, świadczy o kontaktach ze środkowymi częściami kraju. Z epoki kamienia i wczesnej epoki brązu pochodzi ponad 100 stanowisk i znalezisk, głównie z obszarów nadszańskich i położonych w okolicach rzeki Baryczka. W mniejszym stopniu natrafiono na nie nad pozostałymi rzekami regionu, tj. Stobnicą w centralnej jego części i Wisłokiem, okalającym region od zachodu. Nad Sanem powstał w tym okresie cały ciąg małych osad, niekiedy stykających się ze sobą.

W okresie późniejszej epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, rozumianym jako XIV-V w. p.n.e., na omawianym terenie istnieje jeden cykl kulturowy w dwu stadiach: okres ceramiki sznurowej XVI-XIII w. p.n.e., który reprezentuje kilka znalezisk nad Sanem. Niecodziennym odkryciem jest czekan brązowy /o czym wspominałem na wstępie/. Drugi okres, tj. XII-V w. p.n.e., zdominowany był przez kulturę łużycką; nad Sanem w brzozowskim rozwijał się jako jej odłam - grupa tarnobrzeska. Z tego terenu znanych jest 40 stanowisk osadniczych, a w Bachórze - największe dotychczas udokumentowane cmentarzyska tej grupy. Ludność tamtejsza uznawała obrządek ciałopalny popielnicowy. Najczęściej grób stanowiła popielnica, zawierająca przepalone kości, nakryta naczyniem misowatym. Do rzadkości należały pochówki bezpopielnicowe, lub pochówki popielnicowe podwójne, czy z pomieszanymi kośćmi ludzkimi i kośćmi zwierzęcymi. Zabytki z tego okresu stanowią wyroby gliniane: garnki, misy,

Tomeszów „Horodysko” - lokalizacja stanowiska

kubki, czerpaki i wazy. Podobne rzeczy znaleziono na stanowiskach w Temeszowie i Uluczu. Skupiska osadnicze dotyczyły ponadto następujących miejscowości nadszańskich: Jabłonicy Ruskiej, Wołodzi, Dąbrówki Starzeńskiej, Dynowa i Bachorza. Domniemana osadą obronną - grodziskiem - zwanym z pogranicza „horodysko”)

był Temeszów. Chronologia jego dziejów jest dotychczas niepewna. Badania antropologiczne szczątków ludzkich cmentarzyska w Bachórze pozwoliły na stwierdzenie, że średnia długość życia wynosiła 22,8 lat, przy średniej życia mężczyzn 34,9 lat i kobiet 30,5 lat oraz dużej /27,3% / śmiertelności dzieci. Ludność na tym terenie przeżywała tutaj prawdopodobnie do pojawienia się Celtów, co miało miejsce w młodszym okresie przedrzymskim, czyli do pierwszych stuleci przed naszą erą. Możliwe jest, że w okresie VI-III w. p.n.e., tj. w czasie trwania kultury kusztanowickiej nad Cisą - jej przedstawiciele przybyli na tereny na północ od Karpat, w okolicy Soliny, Hłomczy oraz do Jabłonicy Ruskiej.

W młodszym okresie przedrzymskim, tj. II w. p.n.e. - po początek I w. n.e., tereny nadszańskie zajęte były przez ludność

celtycką, żyjącą w zgodzie z ludnością miejscową. Znaleźiska w Bachórze dotyczą ułamków naczyń grafitowych, naczyń zdobionych półksiężycem oraz naczyń zdobionych wygładzanymi liniami. Z Celtami wiąże się znaleźisko Ptolomeuszowskiej srebrnej monety w Humniskach.

Okres wpływów rzymskich, tj. od początku n.e. do 350/375 r. n.e. oraz wczesny okres wędrówek ludów, po nim bezpośrednio następujący i trwający po ok. 450 r. n.e. - to dominacja kultury przeworskiej. W regionie brzozowskim reprezentowane są na około 50 stanowiskach, w tym 12 stanowiskach otwartych i 8 miejscach występowania monet rzymskich. Z tego czasu przebadano osady w Bachórze, Jabłonicy Ruskiej, Uluczu i Trześniowie (trzy pierwsze bezpośrednio nad Sanem). Prowadzono badania także nad zasiedleniem w Trześniowie, w zachodniej części powiatu po Doły Jasielsko-Sanockie. Zabytki z tego okresu to w większości ujawnione zabytki to ceramika siwa, toczona na kole. Nad Stobnicą, gdzie o istniejącym osadnictwie świadczą znaleźiska monet, dokonano odkrycia prawdziwego skarbu: w Grabownicy - 6 monet Wespazjana, Antoninusa Piusa i Marka Aureliusza z lat 69-180 n.e. W Turzym Polu - dwie monety Konstantyna /zapewne dotyczy to Konstantyna I !?/ datowanych na lata 307-337, w Dynowie denar Wespazjana /72-73 r. n.e./ oraz podobne, pojedynczych okazów z Bukowa, Niebocka, Przysietnicy i Wesołej, a także niepewnego pochodzenia zbiór prywatnego kolekcjonera, określający pochodzenie znaleźiska z terenu Siedliska - Gdyczyna. Z późnego okresu kultury przeworskiej, zapewne będącej już pod wpływami koczowniczych Hunów, pochodzą ułamki ceramiki siwej ze stanowiska w Jabłonicy Ruskiej.

Pierwsze, ewidentne ślady kultury wczesnosłowiańskiej datowane są na VI lub połowę V w. Na terenie powiatu brzozowskiego, wśród odkrytych około 40 stanowisk, ujawniono 11 osad i domniemane /gdyż nie potwierdzone do końca/ grodzisko. Najwięcej stanowisk archeologicznych pochodzi z Bachorza i Ulucza. Na terenie tym odkryto najstarsze zabytki archeologiczne najstarszej fazy osadnictwa wczesnośredniowiecznego, tj. kultury praskiej lub zwanej też praską prowincją kulturową. Charakteryzowała się ona budownictwem kwadratowych domów, półziemianek z piecem lub paleniskiem w jego kącie. Jeden z lepiej rozpoznanych obiektów tego typu w rejonie południowo-wschodniej Polski pochodzi z Bachorza. Znaleźiska ceramiki w Dynowie, Jabłonicy Ruskiej i Uluczu świadczą o możliwości istnienia podobnych domostw w tych miejscowościach. Kolejne budynki mieszkalne, datowane na zaranie wczesnego średniowiecza, odkryto także w Bachórze. Jeden z nich, o wyraźnych wymiarach 4 x 4 m, posiadał kamienny piec, w innym odkryto dwa całe naczynia o elementach łączących je z grupą Korczak - praskiej prowincji kulturowej. W VIII i IX w. osadnictwo z terenu nad Sanem prawdopodobnie zaczęło się rozszerzać na ziemie w pobliżu jego dopływów; stąd też ujawniono podobne stanowiska w Końskim - 1, w Uluczu - 4 półziemianki. Niewiele wiemy o mieszkańcach Nadsania z IX-X wieku. Ten teren miał zapewnić znaczące strategiczne lub handlowe, gdyż Przemysł był już znanym ośrodkiem, posiadającym stałe kontakty handlowe z gęsto zaludnionym przez Węgrów regionem Cisy. Brak jednak informacji, świadczących o bytności na tym terenie przedstawicieli Państwa Wielkomorawskiego /podboje lub handel/.

Koniec X wieku zaznaczył się konfliktami pomiędzy młodymi organizmami państwowymi: polskim, ruskim i węgierskim, a zapewne i czeskim. O okresie tym, sięgającym po XIII w., mamy nieliczne źródła pisane, dotyczące Przemysła lub Sanoka, z których możemy jedynie domniemać o losach regionu brzozowskiego. Istniały tutaj małe skupiska osadnicze, zlokalizowane nad dwiema rzekami: nad Sanem - w rejonie Dynowa, Wołodzi, Jabłonicy Ruskiej i Ulucza i nad Wisłokiem w Haczowie. W środkowej części regionu miało w tym czasie istnieć jeszcze niemal całkowite zalesienie.

Opracował: Michał Wolak

Zarząd Dróg Powiatowych w Brzozowie

DROGI W POWIECIE PO ZIMIE

W chwili obecnej ZDP przystąpił do remontów dróg po okresie zimowym. W pierwszej kolejności naprawiane są odcinki Brzozów – Wara oraz Barycz – Nozdrzec. Remonty prowadzą pracownicy z ZDP, wykorzystując do tego własny sprzęt oraz remonter do produkcji masy z firmy „DROGBUD”. Naszym zamiarem jest wykonanie prac remontowych na wszystkich drogach i załatwienie ubytków w ich nawierzchni. Od marca tego roku, w porozumieniu z Urzędami Gmin, sołtysami i mieszkańcami poszczególnych wsi, trwa odmulanie rowów przydrożnych. Zakończona została wycinka drzew przy drogach powiatowych. Dwanaście usuniętych topoli posłuży jako materiał do wykonania remontów mostów z pokładem drewnianym (w naszym powiecie znajduje się ich 23). Następnie tego typu prace przeprowadzone zostaną po wnioskach zainteresowanych, na przełomie 2002/2003 roku.

Zarząd Dróg Powiatowych zamierza zatrudnić ok. 20 osób, które w przeszłości pracowały w PGR. Ich zadaniem będzie utrzymanie dróg i praca przy robotach ziemnych, związanych z odnową odwodnienia oraz remontach. Pieniądze na refundację płac pochodzić będą ze środków

Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa w Rzeszowie.

Do tej pory w miejscowościach: Grabówka, Niebocko- „Bośnia”, Wesola, Hłudno, Domaradz i Golcowa wykonano prace związane z likwidacją osuwisk z dróg, przylegających do lokalnych potoków. Osuwiska te powstały w czasie ubiegłorocznej powodzi. Planuje się jeszcze likwidację, szczególnie uciążliwego dla mieszkańców, osuwiska na drodze Izdebki – Magierów.

W ostatnim czasie Zarząd Powiatu, na wniosek mieszkańców Niebocka, podjął decyzję o przebudowie mostu na odcinku drogi Niebocko – Grabówka. Poczynania te wynikały z częstego zatapiań niektórych budynków w Niebocku. Opracowano także wstępną koncepcję i kosztorys budowy mostu (jego szacunkową wartość wyceniono na ok. 600 tys. zł). Starostwo Powiatowe w Brzozowie stara się o pozyskania środków na jego budowę.

Przed pracownikami ZDP okres wytężonej pracy przy usuwaniu przełomów i naprawie dróg po zimie. O przewidywanych remontach poinformujemy w kolejnym numerze BGP.

Opracowali:
Kazimierz Tympalski
Janusz Szuber

INFORMATORY SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH

Liceum Ogólnokształcące

Liceum Ogólnokształcące im. Króla Kazimierza Wielkiego ma bogatą historię. Założone w 1909 roku, we wrześniu 1999 roku obchodziło uroczyste jubileusz 90 – lecie. Szkoła posiada bazę pozwalającą na wszechstronny rozwój młodzieży. Dysponuje pracowniami wyposażonymi w środki dydaktyczne, nowoczesną pracownią internetową (18 komputerów), Centrum Informacji

Klasa pracownia informatyczna

Naukowej, biblioteką liczącą ok. 30 000 woluminów, pełnowymiarową salą gimnastyczną z zapleczem, siłownią na 16 stanowisk. Uczniowie mogą korzystać z 22 sal lekcyjnych, pracowni, czyteln i kawiarenki internetowej. W budynku szkolnym można skorzystać z porad lekarza stomatologa oraz uzyskać pomoc w gabinecie higieny szkolnej. Swoje osobiste problemy można powierzyć pedagogowi szkolnemu, dyżurującemu przy telefonie zaufania. Kadra nauczycielska ma duże doświadczenie w przygotowywaniu młodzieży do egzaminów na studia wyższe. W bieżącym roku szkolnym Liceum Ogólnokształcące proponuje, oprócz tradycyjnych kierunków

Budynek główny Liceum Ogólnokształcącego im. Króla Kazimierza Wielkiego w Brzozowie

kształcenia: **matematyczno – informatycznego, biologiczno – chemicznego i humanistycznego, otwarcie nowych:**

- **lingwistycznego**
- **edukacji europejskiej**
- **artystycznego (muzycznego – plastycznego).**

Na wszystkich kierunkach kształcenia prowadzona będzie nauka języka angielskiego w rozszerzonym zakresie. Młodzież ma możliwość rozwijania swoich zainteresowań poprzez uczestnictwo w różnorodnych zajęciach fakultatywnych z zakresu: matematyki, informatyki, nauk humanistycznych, przyrodniczych, ekonomicznych, pedagogicznych. Zajęcia pozalekcyjne obejmują następujące dziedziny: koła przedmiotowe (koło historyczne, matematyczne, wiedzy o Europie, dziennikarskie, chemiczne, ekologiczne), redagowanie gazetki szkolnej *Żaczek*, kwartalnika matematycznego *Kwadrat* i czasopism w języku angielskim. Szkoła gruntonie

przygotowuje do zdawania międzynarodowego egzaminu państwowego z języków obcych nowożytnych i uzyskania certyfikatu, uznawanego w krajach Unii Europejskiej, zwalniającego z egzaminu maturalnego z języków obcych. Aktywni uczniowie działają

Siłownia w LO

w Klubie Europejskim, występują w zespole wokalnym, instrumentalnym, wokalnie – instrumentalnym i chórze. W szkole istnieją liczne organizacje młodzieżowe: samorząd szkolny, ZHR, PCK, Szkolne Koło Caritas, Szkol-

cego im. Króla Kazimierza Wielkiego powinni złożyć: podanie o przyjęcie do szkoły wraz ze świadectwem ukończenia gimnazjum, bilansem zdrowia, wydanym przez lekarza, dwiema fotografiami i zaświadczeniem o liczbie punktów uzyskanych za wyniki egzaminu gimnazjalnego. Laureaci i finaliści konkursów przedmiotowych szczebla wojewódzkiego powinni dołączyć do podania dyplomy.

Występ chóru szkolnego

ne Koło PTSM, LOK i LOP.

W Uczniowskim Klubie Sportowym *Sokół* prowadzone są zajęcia sportowe w sekcjach: piłka koszykowa, piłka siatkowa i piłka ręczna dziewcząt i chłopców, strzelectwo sportowe, tenis stołowy i szachy.

Kandydaci do klasy pierwszej Liceum Ogólnokształcącego

Życzymy powodzenia w egzaminach gimnazjalnych oraz trafnego wyboru szkoły!

Opracował: Zbigniew Sawka
Liceum Ogólnokształcące

im. Króla Kazimierza Wielkiego
w Brzozowie, ul. Prof. W. Pańki

„DNI OTWARTYCH DRZWI” W LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM

W dniach 26 i 27 lutego 2002 r.

Uczniowie LO witają gimnazjalistów

i uczniami. Tam można było zdobyć ogólne informacje o szkole i działalności kółek zainteresowań. Następnie zwiedzano wystawę modelarską pt. „Broń XX wieku”, którą przygotowali uczniowie klas czwartych: Łukasz Bober i Łukasz Tercha oraz uczeń brzozowskiego gimnazjum - Przemysław Tercha. Kolejnym punktem programu była wizyta w bibliotece szkolnej, gdzie panował specyficzny klimat tego miejsca; uczniowie oglądali zabytkowe książki, pochodzące sprzed ponad stu lat oraz zapoznawali się z przeznaczeniem szkolnej czytelnicy, wyposażonej w komputery z dostępem do In-

o szkole, nauczycielach i trybie naucza-

Prezentacja poszczególnych kierunków kształcenia

na terenie powiatu brzozowskiego odbyły się „Dni Otwartych Drzwi” w szkołach ponadgimnazjalnych. Gimnazjaliści z całego powiatu mieli możliwość obejrzenia Liceum Ogólnokształcącego, Zespołu Szkół Ekonomicznych i Zespołu Szkół Budowlanych.

Uczniowie LO postarali się, by dobrze przyjąć młodszych kolegów. Z inicjatywy Samorządu Szkolnego powstało kilkanaście kolorowych plakatów promujących szkołę, żartobliwie określających jej charakter, zalety i wady. Grupy młodzieży gimnazjalnej, odwiedzające LO, spotkały się najpierw w sali konferencyjnej z przedstawicielami Grona Pedagogicznego

Uczniowie z Gimnazjum w Golcowej na otwartych dniach w LO

ternetu.

Gimnazjaliści mogli zasięgnąć nieco „nieformalnych” informacji

nia od dyżurujących licealistów. Ostatnim punktem zwiedzania LO była wizyta w nowej pracowni internetowej, wyposażonej w 18 wysokiej klasy komputerów.

Podczas trwania „Dni Otwartych Drzwi”, progi LO przekroczyło 23 grupy młodzieży, z prawie wszystkich gimnazjów w powiecie. Nasza szkoła podobała się sporej grupie młodych ludzi, którzy deklarują powiększenie grona uczniów I Liceum Ogólnokształcącego im. Króla Kazimierza Wielkiego w Brzozowie.

Opracowały:
Katarzyna Kozak
Jadwiga Krygowska

Budynek główny Zespołu Szkół Ekonomicznych im. Komisji Edukacji Narodowej w Brzozowie

Zespół Szkół Ekonomicznych

tyk zawodowych i praktycznej nauki zawodu we wszystkich kierunkach kształcenia.

Swoje zainteresowania ekonomiczne młodzież może rozwijać w ramach Koła Młodych Ekonomistów. Dużym powodzeniem wśród uczniów cieszy się również Kółko Informatyczne. W szkole działa „Zespół Żywego Słowa” oraz „Kółko języka niemieckiego i angielskiego”. Uzdolnienia sportowe rozwijane są w sekcjach sportowych na sali gimnastycznej. Szczególną atrakcją dla uczniów stanowią organizowane przez nauczycieli biwaki, rajdy, wycieczki turystyczne nie tylko krajowe, ale i zagraniczne.

Uczniowie Liceum Gastronomicznego w trakcie zajęć

Zespół Szkół Ekonomicznych w Brzozowie jest placówką o ponad czterdziestoletniej tradycji. Jej początki sięgają 1961 roku. W okresie 40- stu lat istnienia szkołę ukończyło około 3 500 absolwentów, z których wielu zajmuje wysokie stanowiska w administracji państwowej, na wyższych uczelniach, w przedsiębiorstwach, spółkach, bankach itp. Świadczy to o dobrej pracy kadry pedagogicznej, którą stanowią profesjonalni i wykwalifikowani nauczyciele. Kształcą oni bardzo dobrze przyszłych ekonomistów, handlowców i gastronomów. Obecnie szkoła zatrudnia 44 nauczycieli, którzy stale podnoszą

Kawiarenka internetowa

swoje kwalifikacje zawodowe, poprzez studia podyplomowe i kursy przedmiotowe.

W roku szkolnym 2002/ 2003 Zespół Szkół Ekonomicznych w Brzozowie organizuje nabór do następujących typów szkół:

1. Technikum Ekonomicznego – 4 – letnie
2. Technikum Handlowego – 4 – letnie
3. Technikum Gastronomicznego – 4 – letnie
4. Liceum Ogólnokształcącego- 3 – letnie
5. Liceum Profilowanego o profilu usługowo – gospodarczym, ukierunkowującego do przygotowania gastronomicznego – 3 – letnie.

Szkoła prowadzi naukę następujących języków obcych: j. angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego.

Bazę dydaktyczną szkoły stanowią dwa oddzielne budynki, co zapewnia młodzieży naukę na jedną zmianę. Szkoła dysponuje dobrze wyposażonymi klasopracowniami i pracowniami. Wśród nich szczególnym uznaniem młodzieży cieszą się dwie pracownie komputerowe, umożliwiające naukę informatyki i pracownia technologii gastronomicznej, w której odbywa się praktyczna nauka zawodu. Po lekcjach młodzież może przychodzić do kawiarenki internetowej, która funkcjonuje przy pracowni komputerowej. Uczniowie mogą korzystać także z biblioteki. Szkoła zabezpiecza odbywanie prak-

Lekcja wych. - fiz. na sali gimnastycznej

Nie bez znaczenia dla uczniów tutejszej szkoły jest pomoc materialna. Młodzieży z terenów wiejskich przysnaje się stypendia socjalne, w ramach wyrównywania szans edukacyjnych. Uczniom, którzy znaleźli się w trudnych warunkach, pomaga się poprzez udzielanie zasiłków losowych. Młodzież, osiągająca najlepsze wyniki w nauce w poszczególnych typach szkół, otrzymuje zaś stypendia Prezesa Rady Ministrów.

Absolwenci szkół gimnazjalnych, ubiegający się o przyjęcie do ZSE w Brzozowie powinni złożyć w sekretariacie szkoły

następujące dokumenty: podanie, w którym kandydat określa, jakiego języka obcego chciałby się uczyć, kartę zdrowia i kartę szczepień, trzy zdjęcia, orzeczenie lekarskie, dotyczące kształcenia, świadectwo ukończenia gimnazjum wraz z wynikami osiągniętymi na egzaminie gimnazjalnym. Warunkiem przyjęcia jest uzyskanie odpowiedniej liczby punktów (przekroczenie progu punktowego, ustalonego przez szkołę).

ZSE zajmuje wysokie miejsce w klasyfikacji szkół średnich, nie tylko w przekroju województwa, ale także ogólnokrajowym. O tak wysokiej pozycji decydują sukcesy młodzieży w konkursach i olimpiadach.

Gimnazjalisto, pamiętaj!!! Zespół Szkół Ekonomicznych w Brzozowie to szkoła o profesjonalnej kadry pedagogicznej, przygotowująca młodzież zarówno do studiów wyższych, jak i do podjęcia pracy zawodowej, według standardów Unii Europejskiej. Wybierając tę szkołę wchodzisz na drogę prowadzącą do Unii Europejskiej.

Szczegółowych informacji udziela sekretariat szkoły.

Opracował: Tadeusz Sperber
Zespół Szkół Ekonomicznych
ul. Prof. W. Pañki 1, tel. (0-13) 43-417-82

Zajęcia w pracowni techniki biurowej

POWIATOWY URZĄD PRACY

ul. Rynek 9, 36-200 Brzozów

tel. (013) 43-421-37, (013) 43-421-49, fax. (013) 43-421-48

PROMOCJA I STRATEGIA WSPIERANIA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Bezrobocie i problemy z nim związane stanowią poważny problem społeczny. Szansą przezwyciężenia jest nie tylko współpraca partnerów społecznych, działających na lokalnym rynku pracy, ale również wiedza o różnego rodzaju preferencjach i możliwościach pomocy we wspieraniu przedsiębiorczości oraz umiejętność ich wykorzystania.

Uczestnicy spotkania

Spotkanie zostało zorganizowane przez Starostę Brzozowskiego – Józefa Rzepkę i Powiatowy Urząd Pracy w Brzozowie. Wzięli w nim udział przedstawiciele Mieleckiej Agencji Rozwoju Regionalnego, Podkarpackiego Klubu Biznesu z Rzeszowa oraz pracodawcy z terenu powiatu.

Do udziału w spotkaniu zostali zaproszeni również przedstawiciele Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa w Rzeszowie, którzy przybliżyli lokalnym przedsiębiorcom możliwości związane z refundacją zatrudnienia byłych pracowników Państwowych Gospodarstw Rolnych. Prezes Mieleckiej Agencji Rozwoju Regionalnego zapoznał zebranych z programami pomocy doradczej i inwestycyjnej dla małych i średnich przedsiębiorstw w ramach programu PHARE 2000. Przedstawiciele Podkarpackiego Klubu Biznesu zapoznali zebranych z instrumentami wsparcia przedsiębiorczości na poziomie lokalnym, a w szczególności z rolą inkubatora przedsiębiorczości, który w niedalekiej przyszłości ma powstać na terenie Brzozowa.

W trakcie spotkania zaproszeni goście wykazali duże zainteresowanie prezentowaną tematyką, jak również mieli okazję wyrazić własne oczekiwania w stosunku do działań samorządu powiatowego i Powiatowego Urzędu Pracy.

INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Inkubator przedsiębiorczości to niekomercyjny instrument rozwoju przedsiębiorczości, którego celem jest ułatwienie warunków powstawania i funkcjonowania małych i średnich przedsiębiorstw. Inkubator stanowi określoną przestrzeń (najczęściej w postaci przygotowanych pomieszczeń, przeznaczonych do prowadzenia w nich działalności gospodarczej) udostępnianą przedsiębiorcom na preferencyjnych zasadach.

Podstawą utworzenia inkubatora jest zapotrzebowanie na

jego usługi oraz na pomieszczenia biurowe, usługowe, czy produkcyjne, szczególnie wśród potencjalnych przedsiębiorców. Inkubator może służyć tworzonemu firmom, najlepiej poprzez zatrudnianie osób bezrobotnych. Do inkubatora mogą być przyjęte również firmy, które wprowadziły wcześniej już istniały, ale przejście do inkubatora przyczyni się do ich rozwoju (potencjału produkcyjnego, zatrudnienia).

Inkubator Przedsiębiorczości jest formą zorganizowanych obiektów gospodarczych, którego działalność ma na celu wspomaganie nowopowstałych przedsiębiorstw, poprzez dostarczenie im odpowiedniej powierzchni na: działalność gospodarczą, obsługę biurową, ale też poprzez doradztwo, szkolenia, pomoc w pozyskiwaniu środków finansowych.

Specyfiką Inkubatora Przedsiębiorczości jest stworzenie korzystnych warunków, ułatwiających wejście na rynek nowopowstającym firmom, poprzez:

- możliwość dzierżawy powierzchni o określonym standardzie i parametrach, odpowiadających potrzebom klienta,
- dostęp do pełnego zakresu usług, które wspomagają rozwój firmy w pierwszych trudnych latach jej działalności,
- dogodne warunki najmu, umożliwiające wejście do Inkubatora lub jego opuszczenie w trybie dogodnym dla firmy.

Zagwarantowanie powyższych warunków ma na celu usunięcie istotnych barier w tworzeniu i rozwijaniu małych przedsiębiorstw. Korzyści dla nowopowstałych firm zapewniają:

- dowolność zajmowania powierzchni, zwiększająca możliwości firmy,
- dostęp do usług biurowych i doradczych, pozwalających uniknąć zbyt dużego zatrudnienia i zakupu środków trwałych, co obniża i racjonalizuje koszty funkcjonowania małej firmy,
- doradztwo i szkolenia, pomagające przedsiębiorcy przetrwać i rozwijać się.

Głównym celem Inkubatora Przedsiębiorczości jest pomoc nowopowstałym firmom w osiągnięciu dojrzałości i zdolności do samodzielnego funkcjonowania na rynku. Inkubator aktywnie oddziałuje na rozwój lokalny poprzez realizację następujących celów:

- wspierania rozwoju lokalnego,
- tworzenia nowych, trwałych miejsc pracy,
- zagospodarowania niewykorzystanych obiektów,
- promocję przedsiębiorczości, rozwój ekonomiczny sektora prywatnego,
- tworzenia sieci współpracy.

Działalność inkubatorów przedsiębiorczości w innych krajach potwierdza ich znaczenie. Stanowią one instrument wspomagający tworzenie nowych miejsc pracy i pomoc w rozwijaniu różnych rodzajów działalności, a po pewnym czasie prowadzą do powstawania coraz większej liczby firm.

Opracowała: Małgorzata Matelowska

Oferty pracy jakimi dysponuje PUP w Brzozowie na dzień 28. 03. 2002 r.

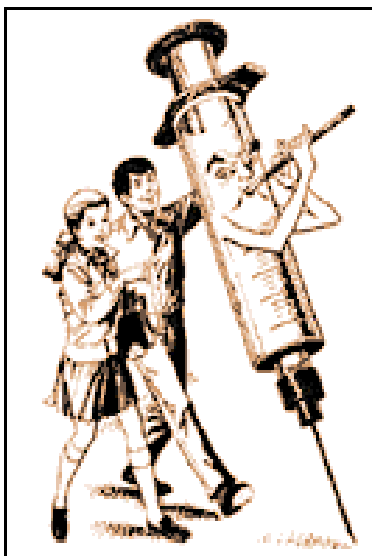
1. Kierowca z uprawnieniami kategorii C+E (uprawnienia do obsługi żurawia hydraulicznego i do załadunku drewna)
2. Psycholog
3. Szwaczka (praca w Korczynie)

4. Nauczyciel j. angielskiego i j. niemieckiego
5. Technik budowlany z uprawnieniami
6. Pracownik biurowy ze znajomością j. niemieckiego
7. Lekarz alergolog

NARKOMANIA ? – WYBÓR NALEŻY DO CIEBIE

Zapewne większość z was wielokrotnie słyszała o narkotykach. Być może proponowano wam spróbowanie jakiegoś środka odurzającego. Narkotyki są coraz częściej dostępne w szkołach, także podstawowych. Handlarze, w poszukiwaniu łatwego zysku, wykorzystują naiwność i ciekawość coraz młodszych dzieci.

Ten problem dotyka szkoły podstawowe i średnie również na naszym terenie. Nie możemy być obojętni wobec faktu, że narkomania szerzy się w kręgach dzieci i młodzieży. Narkotyki to środki odurzające, które przez stosowanie

niezgodne z przeznaczeniem oraz nadużywanie, prowadzą do uzależnienia. Do najbardziej znanych narkotyków należą m.in.: opium, morfina, heroina, kokaina, marihuana, haszysz, amfetamina i halucynogeny. Na rynku pojawiają się wciąż nowe substancje o działaniu odurzającym lub pobudzającym, produkowane często w postaci zbliżonej do lekarstw - w pastylkach lub pigułkach.

Młodzież słyszy o zagrożeniach i konieczności

odmowy używania narkotyków. Równocześnie może obserwować, zarówno w mediach, jak i wśród pewnej części społeczeństwa, przyzwolenie na zażywanie tzw. łagodnych, lekkich narkotyków. Dlaczego tak wiele osób tłumaczy sobie i innym, że palenie np. trawy (marihuana) - to sposób na relaks, nieszkodliwy i nie uzależniający? Mając przykłady używania zarówno łagodnych, jak i mocnych narkotyków w swoim środowisku, młodzi ludzie zadają sobie pytania: – kto ma rację ? Kogo słuchać i jak postąpić, aby nie narażać zdrowia i życia, a jednocześnie nie pozbawiać się „atrakcji” oferowanych przez współczesny świat? Rozbieżność między głooszonymi nakazami i zakazami a rzeczywistością jest często zbyt duża, więc trudno oczekiwać od młodzieży potulne-

go wysłuchiwanie umoralniających wypowiedzi czy ostróg: „Po prostu nie bierz !”.

Aby uchronić młodych ludzi przed konsekwencjami nałogu narkotykowego musimy określić przyczyny, które składają się na podjęcie decyzji o sięgnięciu po środki uzależniające.

Wśród źródeł nasilającego się zjawiska uzależnienia od środków psychoaktywnych, na pierwszym miejscu wymienić należy:

- pojawienie się grup nacisku ekonomicznego, produkcyjnego i handlowego,
- presję bezwzględnej dostosowania się do konsumpcyjnego stylu życia,
- kryzys zdolności rodziny i szkoły do wprowadzania młodego człowieka w życie społeczne,
- brak autorytetów, przewaga wartości materialnych nad duchowymi i intelektualnymi, utożsamianie szacunku do człowieka z posiadanym przez niego majątkiem lub władzą,
- niewielkie środki materialne, jakimi dysponują rodziny lub placówki wychowawcze w porównaniu z tymi, jakie posiadają media i potężne gangi narkotyczne.

Nasilające się zjawisko uzależnień wskazuje na załamywanie się więzi międzyludzkich, które stanowią siłę i źródło wsparcia w trudnych sytuacjach. Wzrasta konieczność okazywania sobie serdeczności, życzliwości, przyjaźni i zaufania. Coraz wyraźniej widać, że przedmiotowe relacje międzyludzkie są dla nas niewystarczające. Człowiek potrzebuje drugiego człowieka, jego czasu dla siebie i chce równocześnie ofiarować innym swój czas i miłość.

Do was rodzice należy dbałość o dobro waszych dzieci. Zastanówcie się, ile zagrożeń niesie ze sobą dzisiejszy świat. Nigdy nie jest za wcześnie i nigdy nie jest za późno, byście porozmawiali z własnym dzieckiem o złu, jakie niosą ze sobą środki odurzające. Nie dajcie się zaskoczyć faktem, że wasze dziecko sięgnęło po narkotyki.

W następnym numerze przybliżymy Państwu cechy charakterystyczne dla osób, które decydują się na sięgnięcie po narkotyki.

Opracował: Instruktor terapeutyczny

Agencja
Rena
Promocyjno - Reklamowa

Wideofilmowanie
Filmy promocyjne
Spoty reklamowe
Projekty graficzne
Multimedialne prezentacje
Witryny Internetowe

Walczak Andrzej
Stara Wieś 514
0-603-242-501

Reklama w telewizji kablowej
Stream Communications
Brzozów, Sanok, Rzeszów, Jasło

Konwersja filmów VHS na Video CD

S-VHS
VHS

MPEG 1
MPEG 2
Dix X ;-)

Cyfrowy montaż
Animacje, czołówki
Komputerowe efekty
Hollywood FX Borys FX

Drukarnia

Rejestracja i znakowanie zwierząt w świetle nowelizowanej ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 r., o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej

Dostosowanie prawodawstwa, wynikającego z przepisów krajowych do przepisów Unii Europejskiej, wymusza regulację problemu identyfikacji zwierząt, unormowanie procesu obrotu tymi zwierzętami w kraju jak i zagranicą.

Art. 7 wyżej cyt. ustawy podaje, że:

1. Bydło, owce, kozy, świnie oraz jelenie i daniela, utrzymywane w warunkach fermowych, podlegają znakowaniu.
2. Bydło i konie, z wyjątkiem koni wolnożyjących, są zaopatrywane w dokumenty identyfikacyjne, zwane dalej „paszportami zwierząt”.
3. Oznakowanie, o którym mowa w ust. 1, polega w szczególności na zakładaniu kolczyków z numerem identyfikacyjnym zwierzęcia lub na wytatuowaniu numeru identyfikacyjnego zwierzęcia, ustalonego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwaną dalej „Agencją”.
4. Posiadacz zwierzęcia jest zobowiązany do jego oznakowania i zgłoszenia tego faktu Agencji przed opuszczeniem przez zwierzę gospodarstwa, nie później jednak niż:
 - a) w terminie 7 dni od dnia urodzenia zwierzęcia, w przypadku bydła,
 - b) w terminie 21 dni od dnia urodzenia zwierzęcia, w przypadku pozostałych gatunków zwierząt
5. Posiadacz konia jest zobowiązany do zgłoszenia Agencji, w terminie 21 dni faktu urodzenia się tego zwierzęcia.
6. Po otrzymaniu zgłoszenia, o którym mowa w ust. 4 lub 5, Agencja wydaje zgłaszającemu paszport zwierzęcia.
7. Paszport zwierzęcia powinien zawierać w szczególności:
 - a) miejsce oraz datę urodzenia zwierzęcia, a w przypadku koni również ich opis,
 - b) imię i nazwisko lub nazwę posiadacza zwierzęcia oraz jego adres zamieszkania lub określenie jego siedziby,
 - c) numer identyfikacyjny zwierzęcia,
8. Agencja prowadzi rejestr zwierząt oznakowanych i zaopatrzonych w paszporty.
9. Rejestr prowadzi się przy użyciu elektronicznych nośników informacji.
10. Rejestr zawiera w szczególności:
 - a) miejsce oraz datę urodzenia zwierzęcia, a w przypadku koni również ich opis,
 - b) imię i nazwisko lub nazwę posiadacza zwierzęcia oraz jego adres zamieszkania lub określenie jego siedziby,
 - c) numer identyfikacyjny zwierzęcia.
11. Posiadacz zwierząt, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany do prowadzenia książki zwierząt, zwanej dalej „księgą rejestracji”, do której wpisuje się w szczególności:
 - a) datę urodzenia zwierzęcia,
 - b) numer identyfikacyjny zwierzęcia,
 - c) miejsce przebywania zwierzęcia,
 - d) imię, nazwisko lub nazwę poprzedniego posiadacza zwierzęcia.
12. Księgę rejestracji prowadzi się odrębnie dla poszczególnych gatunków zwierząt. Księgę rejestracji wydaje Agencja.
13. Księga rejestracji jest udostępniana organom Inspekcji Weterynaryjnej i Agencji.
14. Zwierzęta, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą być wprowadzone do obrotu, jeżeli są:
 - a) oznakowane, z wyjątkiem koni,
 - b) zaopatrzone w paszport, w przypadku bydła i koni,
 - c) wpisane do książki rejestracji, z wyjątkiem koni,
 - d) zaopatrzone w świadectwo zdrowia, wystawione przez powiatowego lekarza weterynarii.
15. Zwierzęta inne niż wymienione w ust. 1 i 2, mogą być wprowadzone do obrotu, jeżeli są zaopatrzone w świadectwa zdrowia, wystawiane przez powiatowego lekarza weterynarii, oddzielnie dla każdej partii zwierząt lub poszczególnego zwierzęcia.
16. Świadectwa zdrowia są wystawiane dla zwierząt pochodzących z gospodarstw lub stad, spełniających warunki weterynaryjne.
17. Posiadacz zwierzęcia, o którym mowa w ust. 1 i 2, sprowadzonego z zagranicy jest obowiązany zgłosić Agencji fakt wwozu zwierzęcia w terminie 7 dni od dnia przeprowadzenia w granicznej kontroli weterynaryjnej.
18. Posiadacz zwierząt, sprowadzonych z zagranicy, z wyjątkiem koni i zwierząt sprowadzonych z krajów będących członkami Unii Europejskiej, jest obowiązany oznakować je w terminie, o którym mowa w ust. 17.
19. Bydło i konie sprowadzone z zagranicy po dokonaniu zgłoszenia, o którym mowa w ust. 17, zaopatrywane są w paszporty. Dokonując zgłoszenia bydła i koni sprowadzanych z zagranicy, należy okazać Agencji paszporty tych zwierząt wystawiane zagranicą.
20. Posiadacz zwierzęcia, o którym mowa w ust. 1 i 2, jest obowiązany zgłosić Agencji w terminie 7 dni fakt:
 - a) padnięcia zwierzęcia,
 - b) zbycia zwierzęcia poza granice kraju,
 - c) uboju zwierzęcia.
21. Posiadacz paszportu zwierzęcia jest obowiązany w terminie 7 dni do zwrotu paszportu do Agencji w przypadku padnięcia lub uboju zwierzęcia.
22. W przypadku zmiany posiadacza zwierzęcia poprzedni i nowy posiadacz są obowiązani zawiadomić Agencję w terminie 7 dni o tej zmianie.
23. Poprzedni posiadacz obowiązany jest przekazać nowemu wraz ze zwierzęciem jego paszport.
24. Za czynności związane z oznakowaniem, wydawaniem paszportów zwierząt Agencja pobiera opłaty.
25. Agencja może zlecać wykonywanie czynności związanych z oznakowaniem zwierząt lub wydawaniem paszportów zwierząt innym podmiotom, w szczególności izmom rolniczym i związkom hodowców.
26. Organy Inspekcji Weterynaryjnej prowadzą nadzór nad oznakowaniem i rejestracją zwierząt i mają prawo do bezpłatnego dostępu do danych zawartych w rejestrze, o którym mowa w ust. 8, oraz do zgłaszania korekt i uzupełnień w tym rejestrze.
27. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) szczegółowe zasady:
 - a) prowadzenia rejestru, o którym mowa w ust. 8, w tym tryb zgłaszania zwierząt do rejestru,
 - b) oznakowania zwierząt, w tym wzory znaków identyfikacyjnych,
 - c) wydawania i zwracania paszportów zwierząt,
 - d) prowadzenia książki rejestracji,
 - 2) szczegółowe warunki weterynaryjne przy wprowadzeniu na rynek zwierząt, o których mowa w ust. 1, 2 i 15, oraz wzory świadectw zdrowia,
 - 3) wzory książki rejestracji oraz paszportu zwierząt - mając na względzie potrzebę zapewnienia kontroli przemieszczania się zwierząt, a także ochronę zdrowia, ludzi i zwierząt,
 - 4) wysokość opłat za oznakowanie wydawanie paszportów zwierząt i książek rejestracji, uwzględniając koszty ponoszone przez Agencję, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych,
 - 5) harmonogram wdrażania systemu znakowania i rejestracji zwierząt w poszczególnych województwach.

W nowym brzmieniu art. 7 bydła wchodzi w życie 1. 01. 2002 r., a w odniesieniu do owiec, kóz, świń, jeleni i danieli 1.01.2002 r., a do innych 13. 02. 2002 r.

Przytoczony art. 7 niniejszej ustawy nakładać będzie nowe obowiązki na samego właściciela, jak i instytucjach z tym związanych. Pozwoli jednak na uregulowanie sprawy identyfikacji zwierząt, a co za tym idzie prowadzenie działalności nielegalnej z przepisami (nielegalny obrót zwierzętami, prowadzenie nie zarejestrowanych punktów kopulacyjnych itp.) Myślę więc, że korzyści wypływające z tej nowelizacji nie wymagają komentarza.

*Opracował: Andrzej Chrzanowski Powiatowy Lekarz Weterynarii
ul. Waslebena 6, 38-400 Krosno, tel. (0-13) 43-696-11*

POWIATOWA STACJA SANITARNO - EPIDEMIOLOGICZNA
W BRZOSZOWIE

ul. Moniuszki 17, 36-200 Brzozów tel. / fax. (0-13) 43-414-59

MONITORING JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Ochrona powietrza staje się priorytetem w dziedzinie ochrony środowiska, gdyż zanieczyszczone powietrze wprowadza pyły do gleby, a te z wodami opadowymi trafiają do ziemi i wód gruntowych.

Ochrona powietrza przed zanieczyszczeniami polega na zapobieganiu przekroczeniu dopuszczalnych stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu i ograniczaniu lub eliminowaniu wprowadzania do powietrza ilości tych substancji. Najważniejszym, antropogenicznym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest produkcja energii, przemysł oraz transport. W wyniku energetycznego spalania paliw, do atmosfery emitowane są znaczne ilości dwutlenku siarki, dwutlenku węgla, tlenków azotu i pyłów. Głównymi zanieczyszczeniami odprowadzanymi do powietrza przez przemysł, obok tych samych związków, które emituje energetyka, są substancje specyficzne (np. siarkowodór, metale ciężkie, związki organiczne i inne). Innym uciążliwym źródłem zanieczyszczenia powietrza są spaliny pojazdów mechanicznych. Silniki spalinowe emitują do atmosfery tlenek węgla, tlenki azotu, dwutlenek siarki, węglowodory i związki ołowiu.

W związku ze staraniami Polski o przystąpienie do Unii Europejskiej zaistniała konieczność dostosowania przepisów prawa, także w zakresie ochrony atmosfery. Podstawowymi dokumentami, określającymi wymagania dotyczące oceny i zarządzania jakością powietrza w krajach Wspólnoty Europejskiej, jest Dyrektywa 96/62/EC, tzn. dyrektywa ramowa. Dostosowanie prawa polskiego do wymagań UE nastąpiło poprzez ustawę z 27 kwietnia 2001 roku *Prawo ochrony środowiska*, w której w Tytule II „Ochrona zasobów

środowiska – Dział II” zawarte zostały nowe przepisy dotyczące ochrony powietrza atmosferycznego.

Do utworzenia nowoczesnego systemu oceny jakości powietrza niezbędne było przeprowadzenie wstępnej oceny jego jakości. W jej wyniku na terenie województwa wydzielono strefy, których granice pokrywają się z granicami powiatów. Wstępna ocena ma na celu zgromadzenie informacji o stężeniach zanieczyszczeń na obszarze poszczególnych stref.

W związku z dostosowaniem systemu oceny jakości powietrza w Polsce do wymagań ustawy - Prawo Ochrony Środowiska z uwzględnieniem przepisów UE, zaistniała konieczność modernizacji sieci monitoringu atmosfery, wynikająca z opracowanej „Oceny wstępnej zanieczyszczenia powietrza na terenie województwa podkarpackiego”. W świetle powyższego programu badań na 2002 r., sieć monitoringu uzupełniono o pomiary pyłu metodą reflektometryczną na obszarze strefy, którą w myśl odnośnych przepisów jest powiat. W związku z tym, w Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Brzozowie zainstalowano aspirator do poboru próbek pyłu. Pomiary średniodobowe zapylenia prowadzone są od stycznia bieżącego roku. Próbkę powietrza pobierane są przez pracowników tutejszej stacji przez pięć dni w tygodniu na saszki bibułowe i dostarczane raz w miesiącu do WSSE Delegatura Sanok, celem ich odczytu przy pomocy reflektometru. Nadzór i interpretację wyników prowadzonych pomiarów pełni Pracownia Sanitarnej Ochrony Powietrza Atmosferycznego WSSE Delegatura Sanok.

(inf. własna)

„Szanuj swoje zdrowie - zapobiegaj nałogom”

17 marca br. w Domu Strażaka w Jabłonicy Polskiej, odbyło się spotkanie pod nazwą: „Szanuj swoje zdrowie – zapobiegaj nałogom”, zorganizowane dla młodzieży zrzeszonej w miejscowym klubie sportowym LZS oraz szeregach OSP. Inicjatorami tego spotkania byli: Zarząd Ochotniczej Straży Pożarnej w Jabłonicy Polskiej i Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Powiatu Brzozowskiego. Impreza miała na celu m.in. szerzenie profilaktyki antyalkoholowej.

W programie spotkania uwzględ-

Alkohol - największy wróg młodzieży

niono prelekcję pedagoga PP-P w Brzozowie – mgr Krystyny Przyczynęk i wystąpienie pani Katarzyny Piotrowskiej, która opowiedziała o przyczynach powstawania choroby alkoholowej, jej skutkach oraz o tym, gdzie w razie potrzeby szukać fachowej

pomocy.

Ogólnopolskie badania socjologiczne, przeprowadzone w 1995 r. i powtórzone w marcu 1999 r., udowadniają, że w II połowie lat 90-tych nastąpił znaczny wzrost spożycia alkoholu przez polską młodzież. Temu procesowi towarzyszy wzrost szkód i zagrożeń, m.in. picie i upijanie się coraz to młodszych osób, uczestnictwo w bójkach, udział w wypadkach, a także przypadkowe kontakty seksualne.

(inf. własna)

POLICJA W POWIECIE

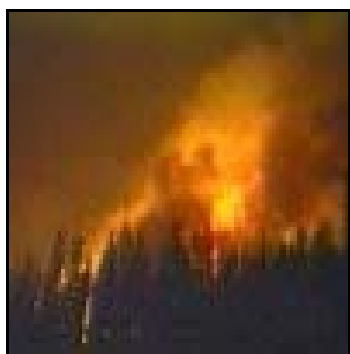
Najważniejsze wydarzenia na terenie powiatu brzozowskiego

NIETRZEŻWA KOBIETA

30 stycznia około północy zatrzymano karetkę pogotowia do leżącej na chodniku kobiety. Poszkodowana poinformowała sanitariuszy, że została potracona przez jakiś pojazd. Lekarz z izby przyjęć brzozowskiego szpitala nie stwierdził jednak żadnych urazów. Wszelkie symptomy wskazywały na to, że pacjentka znajdowała się w stanie upojenia alkoholowego. Została przewieziona do policyjnej izby zatrzymań i pozostawiona do wytrzeźwienia.

PODPALIŁ ZABUDOWANIA OJCA

19 lutego 2002 r. około godz. 19.10 w Górkach wybuchł pożar budynku gospodarczego. Spaleniu uległa część więźby dachowej, pokrytej eternitem, drewniana konstrukcja ścian, siano, sprzęt rolniczy oraz materiały budowlane.

Straty oceniono na około 20 000 zł. W toku czynności policyjnych zatrzymano syna właściciela tego gospodarstwa, który przyznał się do podpalenia budynku. Powodem miały być waśnie rodzinne, wynikające m. in. z nadużywania alkoholu. Na wniosek Policji i Prokuratury Rejonowej - Sąd Rejonowy w Brzozowie zastosował wobec sprawcy środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okres 3 miesięcy. Zastosowanie tego środka wynikało m. in. z faktu, iż sprawca groził swoim rodzicom, że "ich spali". Rodzice podpalacza przez ostatnie dwa miesiące pilnowali swych zabudowań, obawiając się spełnienia groźby. Za popełnienie tego czynu sprawcy grozi kara pozbawienia wolności od roku do 10 lat.

WYPADEK DROGOWY W BLIZNEM

24 lutego około godz. 7.55 w Bliznem doszło do wypadku drogowego. Kierujący fiattem 126-p, 22-letni mieszkaniec Dydni, stracił panowanie nad pojazdem, zjechał na lewy pas ruchu, gdzie czołowo zderzył się z jadącym z naprzeciwka oplem - vectra, w który uderzył kolejny mały fiat. Kierował nim 20-letni mieszkaniec Grabownicy. Jeden z uczestników kolizji doznał złamania kości udowej, urazów podudzia i głowy. Kierowca opla nie doznał żad-

nich poważniejszych obrażeń.

PRZYDROŻNE WYPALANIA PRZY- CZYŃĄ KOLIZJI

5 marca, około godz. 14.00 w Baryczy w pobliżu szkoły palono śmieci. Przy ograniczonej widoczności doszło do bocznego zderzenia gimbusu szkolnego i śmieciarki. Groźny z pozoru wypadek zakończył się niewielkimi usterkami technicznymi w obu pojazdach: urwanymi lusterkami, uszkodzonymi kierunkowskami i zdartym lakierem. Na szczęście, w gimbusie nie było dzieci. Sprawca zadymienia drogi został ukarany mandatem w wysokości 100 zł.

Od wielu lat istnieje proceder wiosennego wypalania traw w pasach przydrożnych, na ugorach, łąkach i nieużytkach. Czynności te wykonują nie tylko właściciele gruntów, ale też dzieci i młodzież - traktując to jako swoisty rodzaj zabawy, tolerowanej przez rodziców. Przestrzegamy wszystkich, iż zgodnie z art. 45 ustawy „O ochronie przyrody” z 16 października 1992 r. - wypalanie roślinności na łąkach, pastwiskach, nieużytkach, rowach, pasach przydrożnych lub w strefie oczeretów i trzcin - jest karalne.

"ŚMIGUS-DYNGUS" - NA CENZUROWANYM

W minionych latach miały miejsce przypadki, gdy tradycyjny "śmigus-dyngus" przekraczał granice zdrowego rozsądku. Młodzież, nie zawsze czystą wodą, oblewała wysiadających z autobusów pasażerów. Podobnie było na niektórych ulicach. Policja otrzymuje corocznie kilka zgłoszeń z prośbą o interwencję w tej sprawie. Apelujemy więc do rodziców i opiekunów o zwracanie uwagi swoim "nastoletnim pociechom", aby zachowały rozsądek i umiar. Złożenie zawiadomienia do jednostki policji przez poszkodowanego o popełnionym wykroczeniu lub przestępstwie, spowoduje wszczęcie czynności wyjaśniających, które kończą się skierowaniem wniosku o ukaranie do Sądu Rejonowego Wydziału Grodzkiego lub przesłaniem materiałów postępowania przygotowawczego do Prokuratury Rejonowej.

Opracował: komisarz Jan Wolak

**KOMENDA POWIATOWA
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
W BRZOSZOWIE**

ul. A. Mickiewicza 1, 36-200 Brzozów
tel. (013) 43-411-41, fax. (013) 43-44-000

PODSTAWOWE OBOWIĄZKI WŁAŚCICIELI, ZARZĄDCÓW I UŻYTKOWANIKÓW OBIEKTÓW W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ

Podstawowe regulacje w zakresie ochrony przeciwpożarowej określa ustawa o ochronie przeciwpożarowej z sierpnia 1991 roku. Normatyw ten obligatoryjnie nakłada obowiązek na wszystkich właścicieli, zarządców lub użytkowników w podstawowych aspektach ochrony przeciwpożarowej. Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, zapewniający jego ochronę przeciwpożarową, obowiązany jest w szczególności:

1. przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
2. wyposażyć budynek, obiekt lub teren w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze, zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach,
3. zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub na terenie, bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
4. przygotować budynek, obiekt lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
5. ustalić sposób postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Powyższe zapisy stanowią istotne zobowiązanie, mające na celu zminimalizowanie stopnia zagrożenia pożarowego, ograniczenie rozprzestrzeniania się ewentualnego pożaru, zmniejszenie skutków klęski żywiołowej, jak i innego miejscowego zagrożenia. Niezależnie od powyższego, w jednym z aktów wykonawczych do ustawy jw. (rozp. MSW z 199-

2r.) - właścicieli, zarządców lub użytkowników, z wyjątkiem budynków mieszkalnych jednorodzinnych, zobowiązano do:

1. umieszczenia w miejscach widocznych wykazu telefonów alarmowych oraz instrukcji postępowania na wypadek pożaru,
2. oznakowania, zgodnie z polskimi normami:
 - dróg, wyjść i kierunków ewakuacji (za wyjątkiem budynków mieszkalnych),
 - miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych,
 - elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
 - lokalizacji przeciwpożarowych wyłączników prądu, głównych zaworów gazu oraz materiałów niebezpiecznych pożarowo,
 - pomieszczeń, w których występują materiały niebezpieczne pożarowo.

Powyższe wymagania, jak i szereg innych, zawartych w różnych normatywach w dziedzinie ochrony przeciwpożarowej, mogą być przedmiotem czynności kontrolno - rozpoznawczych. Czynności te (kontrole) mogą przeprowadzać tylko uprawnieni funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej lub inspektorzy organów samorządowych na administrowanym terenie, w odniesieniu do wybranych obiektów, posiadających specjalne uprawnienia - upoważnienia.

Nowy samochód ratowniczo-gaśniczy dla KP PSP w Brzozowie

Dzięki staraniom Starosty Brzozowskiego – Józefa Rzepki – KP PSP w Brzozowie otrzymała od Komendy Głównej PSP w Warszawie nowoczesny samochód ratowniczo – gaśniczy. Uroczyste przekazanie, poświęcenie i wprowadzenie go do podziału bojowego odbyło się 8 kwietnia 2002 roku. Źródła finansowania tego zakupu pochodziły z budżetu Komendy Głównej PSP, z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Samochód ratowniczo – gaśniczy średni, typu GBA, ma pojemność zbiornika wodnego 2000 litrów oraz

Samochód ratowniczo-gaśniczy średni, typu GBA

środką pianotwórczego 200 litrów.

Wyposażony jest w autopompę o wydajności do 3000 l/min z drugim zakresem wysokiego ciśnienia do 40

atmosfer, dla potrzeb zasilania wbudowanego na stałe urządzenia szybkiego natarcia. Posiada także instalację do neutralizacji i ograniczania stref skażeń chemicznych oraz działko wodno – pianowe i agregat prądotwórczy. Zabudowa pożarnicza wykonana jest na podwoziu terenowym firmy „Renault” M 210 4x4. Wartość po-

jazdu wnosi 398 850 zł. Obsadę samochodu stanowi 6 strażaków ratowniczych.

(inf. własna)

Renowacja dworu w Izdebkach

Dwór w Izdebkach, często niesłusznie nazywany „pałacem”, został zbudowany pod koniec XIX wieku w rzadko spotykanym stylu pseudotyrolskim. Zaprojektował go Tadeusz Stryjeński (1849-1943), architekt krakowski. O takim stylu wspomina jedynie profesor Andrzej Mycielski, wnuk hrabiny Henryki Zakliczyny herbu „Topór”, w pamiętniku *Chwile czasu minionego*. Wszyscy pozostali przypisują dworowi styl eklektyczny czyli mieszaninę wielu stylów: klasycystycznego, neorenesansowego. Na temat stylu architektonicznego dworu występuje szereg nieścisłości, nawet wśród samych znawców. Nie podlega jednak wątpliwości, że dwór w Izdebkach jest zabytkiem architektury, figuruje w rejestrze zabytków i podlega nadzorowi Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

W Decyzji – Zezwoleniu na przeprowadzenie robót konserwatorskich przy obiekcie zabytkowym – dawnym dworze Potockich w Izdebkach (L.dz. PSOZ - 5345/124/95) z dnia 11 grudnia 1995 r., czytamy:

Dawny dwór Potockich w Izdebkach, wzniesiony w II połowie wieku XIX, należy do najcenniejszych zabytków architektury rezydencjonalnej na obszarze byłego powiatu brzozowskiego. Jego obecny stan, szczególnie konstrukcji więźby dachowej oraz poszycia, wymaga podjęcia pilnych prac remontowych, od wykonania których zależy dalszy tok prac przy tym obiekcie. Prace przy dachu należy uznać za pierwszy etap zakrojonych na szeroką skalę prac konserwatorskich przy pałacu, których celem jest przywrócenie obiektu do stanu świetności.

W takiej sytuacji Wojewódzki Konserwator Zabytków zezwala Urzędowi Gminy w Nozdrzcu na:

- remont więźby dachowej z wymianą zniszczonych elementów konstrukcyjnych, przy zachowaniu pierwotnej konstrukcji i formy,
- wymianę pokrycia dachowego z dachówki ceramicznej na nową dachówkę ceramiczną typu „karpówka”, układaną w „łuskę”.

Dwór, prawie sto lat po wybudowaniu, przez cały czas bez remontu, po zmianie właściciela, w wyniku reformy rolnej po II wojnie światowej, stanowił własność Skarbu Państwa. Mieściła się w nim Milicja, później ZOZ – Brzozów – początkowo izba porodowa, potem ośrodek zdrowia, w nim gabinet stomatologiczny, na piętrze znajdowało się mieszkanie dla lekarza pracującego w ośrodku. Dwór wraz z parcelą, po rozpatrzeniu wniosku wójta Gminy Nozdrzec, został skomunalizowany i stanowi własność Urzędu Gminy w Nozdrzcu.

W uzasadnieniu w/w Decyzji, wydanej przez Wojewodę Krośnieńskiego, znajdujemy obszerną informację o sytuacji prawnej i sporze właścicielki dworu ze Skarbem Państwa. Przytaczamy ją w całości, stanowi bowiem sedno naszych rozważań:

Wójt Gminy Nozdrzec wystąpił z wnioskiem o przekazanie na własność Gminie Nozdrzec nieruchomości, oznaczonej w ewidencji gruntów nr 6588/5 o pow. 3.59 ha, położonej

w Izdebkach – rolnej, w części zabudowanej (pałac podworski), będącej w zarządzie i użytkowaniu Zespołu Opieki Zdrowotnej w Brzozowie, mieszczącej w budynku Ośrodek Zdrowia w Izdebkach, obecnie w trakcie remontu.

Po przeanalizowaniu całości akt przedmiotowej sprawy i przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego należy stwierdzić, co następuje:

Nieruchomość oznaczona nr 6588/5 o pow. 3,59 ha, położona w Izdebkach, stanowi własność Skarbu Państwa (dowód: wyciąg hipoteczny z lwh 2602 – lks. zam. 356/91) w zarządzie i użytkowaniu Zespołu Opieki Zdrowotnej w Brzozowie – Ośrodek Zdrowia w Izdebkach (dowód: karta inwentaryzacyjna nr I).

Komisja inwentaryzacyjna sporządziła protokół inwentaryzacyjny, obejmujący nieruchomość opisaną w załączonej karcie inwentaryzacyjnej nr I, który był wyłożony do publicznego wglądu przez okres od dnia 25 października 1990 r. do dnia 25 listopada 1990 r. w siedzibie Urzędu Gminy Nozdrzec. O wyłożeniu protokołu inwentaryzacyjnego do publicznego wglądu i możliwości zgłoszenia zastrzeżeń do Komisji Inwentaryzacyjnej zainteresowane jednostki i osoby zostały powiadomione ogłoszeniem, wywieszonym na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy Nozdrzec.

W okresie wyłożenia protokołu p. Maria Anna Potocka zam. Warszawa, ul. Skalbmierska 11a, m. 6, złożyła wniosek o zwrot majątku położonego w Izdebkach, obejmującego m.in. przedmiotową nieruchomość.

Po rozpatrzeniu, Komisja Inwentaryzacyjna Gminy Nozdrzec postanowiła nie uwzględnić zastrzeżeń zawartych we wniosku p. Marii Anny Potockiej, uzasadniając swoje stanowisko tym, iż posiadłość gruntowe, w tym pałac, były rozdysponowane trwale w ramach reformy rolnej (pkt. 4 protokołu z posiedzenia Komisji Inwentaryzacyjnej Gminy Nozdrzec z dnia 18 grudnia 1990 r.).

O braku podstaw prawnych do zwrotu majątku w Izdebkach, w tym zespołu dworsko-parkowego, szczegółowej informacji udzielił zainteresowanej Wydział Gospodarki Przestrzennej Urzędu Wojewódzkiego w Krośnie (pismo z dnia 30 listopada 1990 r.) oraz Urząd Rejonowy w Krośnie (pismo z dnia 18 grudnia 1990 r.).

Wniosek Wójta Gminy Nozdrzec pozytywnie zaopiniował Lekarz Wojewódzki (pismo z dnia 5 czerwca 1991) oraz Dyrektor Zespołu Opieki Zdrowotnej w Brzozowie (pismo z dnia 5 czerwca 1991 r.).

W dniu 29 lipca 1991 r. Rada Gminy w Nozdrzcu podjęła uchwałę Nr X/59/91 w sprawie wniosku o przekazanie na własność Gminy Nozdrzec gruntu i budynku Ośrodka Zdrowia w Izdebkach.

W uzasadnieniu stwierdzono m.in., iż przedmiotowa nieruchomość, będąca w zarządzie i użytkowaniu Zespołu Opieki Zdrowotnej w Brzozowie, jest niezbędna do wykonywania zadań gminy w zakresie opieki zdrowotnej i leczenia. c.d.n.

Opracował: Grzegorz Szabelski

WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ W STAREJ WSI

Kierownik WTZ - Alicja Tomoń

*„Umieścimy chorych i niepełnosprawnych
w centrum naszego życia.
Otoczmy ich troską i uznajmy dług,
jaki mamy wobec nich.
Sądzimy, że to my dajemy,
tymczasem uświadamiamy sobie,
że to oni nas ubogacili”*

Jan Paweł II

Warsztat Terapii Zajęciowej w Starej Wsi rozpoczął swą działalność 2 stycznia 1999 roku. Ośrodek mieści się w dawnym, odremontowanym budynku Domu Ludowego w Starej Wsi nr 793.

Uczestnicy Warsztatu Terapii Zajęciowej

Kierownikiem WTZ jest pani mgr Alicja Tomoń. Środki finansowe na działalność placówki otrzymywane są z PFRON- a, którego dysponentem jest Starostwo Powiatowe w Brzozowie. WTZ to instytucja, mająca na celu niesienie pomocy i tworzenie oparcia społecznego dla osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym. Program tej jednostki przewiduje szerokie działania rehabilitacyjne, które umożliwiają indywidualny rozwój podopiecznych w różnych dziedzinach

życia społecznego i zawodowego. Wychowankowie uczą się m.in. gospodarowania środkami pieniężnymi, otrzymywanymi w formie kieszonkowego. Poznają wartość pieniądza sami dokonując zakupów.

Korzystają samodzielnie ze środków transportu, potrafią sprawnie funkcjonować w społeczeństwie. W Warsztacie Terapii Zajęciowej mieści się siedem pracowni, w których szczególny nacisk kładzie się na zainteresowania i potrzeby uczestników. Są to pracownie: gospodarstwa domowego, poligraficzna, która redaguje gazetkę „Skrzacik”, rękodzieła artystycznego, plastyczna, wikliniarska, ceramiczno-ogrodnicza oraz stolarska, działająca od stycznia br. W pracowniach wychowankowie uczestniczą w różnego rodzaju zajęciach i formach terapii. Jedną z nich jest rehabilitacja ruchowa. W porze jesienno-zimowej zajęcia odbywają się w przystosowanej do tego sali, a przy dogodnych warunkach atmosferycznych na zewnątrz (boisko przy WTZ lub stadion). Uzupełnieniem dla nich są wyjazdy na basen do Bliznego. Organizowane są gry i zabawy sportowe, w których podopieczni chętnie

biorą udział. Ciekawym połączeniem rehabilitacji ruchowej z rehabilitacją społeczną jest nauka gry w bilard.

Do ogólnego rozwoju wychowanków przyczynia się także muzykoterapia, w ramach której prowadzone są zajęcia z muzyki, rytmy oraz ćwiczenia wzrokowo – ruchowe. Godny podkreślenia jest fakt, że podopieczni nie potrafią odczytywać nut, lecz grają ze słuchu. Biorą udział w różnych konkursach i występach artystycznych. Jednym z ich sukcesów było zajęcie pierwszego miejsca w IX Ogólnopolskim Festiwalu Piosenki, Teatru i Plastyki w Łęcznej. Do niewątpliwych osiągnięć placówki zaliczyć także należy wydawanie gazetki warsztatowej „Skrzacik”, redagowanej przez uczestników WTZ. Zawiera ona informacje na temat działalności poszczególnych pracowni, relacje z wycieczek i szczególnych wydarzeń. Wychowankowie są bardzo zaangażowani w tworzenie kolejnych numerów gazetki warsztatowej. Pracownicy tego ośrodka to wyspecjalizowana kadra: rehabilitanci, instruktorzy, psycholog, pielęgniarka, pracownik socjalny. Psycholog cały czas pracuje z podopiecznymi. Interweniuje szczególnie w przypadku pojawienia się problemu natury psychicznej, związanego nie tylko z daną osobą, ale także z jej najbliższym otoczeniem. Pomoc taka polega na wizytach psychologa czy pracownika socjalnego w domu rodzinnym. Zdarza się, że to rodzice zaniepokojeni zachowaniem dziecka, zgłaszają potrzebę fachowej pomocy. Praca psychologa i pracownika socjalnego jest ze sobą ściśle powiązana; sprawdza się nie tylko do rozwiązywania problemów emocjonalno-psychicznych, ale również pomocy materialnej i prawnej. W przełamywaniu trudności materialnych pomagają zbiórki najbardziej potrzebnych rzeczy, takich jak odzież czy artykuły żywnościowe. Bardzo często organizowane są ogólne i indywidualne spotkania z rodzicami, na których omawia się aktualne zagadnienia.

Pracownia wikliniarska

Pracownia ceramiczno - ogrodnicza

8 marca w WTZ

W Warsztacie Terapii Zajęciowej corocznie obchodzony jest Dzień Kobiet. Podobnie było i w tym roku. Z okazji 8 marca męska część warsztatu przedstawiła, nagrodzony gromkimi brawami, program artystyczny. Uczestnicy zaprezentowali: balet „Jezioro łabędzie”, „Randkę w ciemno”, typy mężczyzn oraz koncert życzeń dla wszystkich pań z WTZ. Uroczystość zakończyło wspólne biesiadowanie rodziców i podopiecznych.

Opracowała: Katarzyna Milczanowska

„Randka w ciemno” w wykonaniu podopiecznych

Składanie życzeń

PAŁAC „LEONARDA ZE WZDOWA”

Budynki pałacowe z wieżami to zabytki charakterystyczne dla wielu miejscowości naszego powiatu. Ich dzieje stanowią dość interesujący wycinek rodzimej historii i odległej w czasie przeszłości, a jednocześnie są świadectwem życia i dokonań wybitnych oraz niezwykłych postaci. Niestety, zabytki te mimo swych ciekawych

Pałac we Wzdowie w całej okazałości

walorów nie doczekały się jeszcze dokładnych i sprawdzonych badań. Przewodniki turystyczne, prace popularnonaukowe poświęcają niektórym z nich niewiele miejsca, bądź też nie wymieniają ich w ogóle na mapach obiektów zabytkowych Polski południowo-wschodniej.

Jedną z takich cennych i niepowtarzalnych, a jednocześnie niedocenianych przez turystów i badaczy historii budowli naszej architektury, jest pałac we Wzdowie. Położony wśród rozłożystych, starych drzew, przypomina o czasach minionej świetności, losach rodziny Ostaszewskich oraz o niezwykłych i nieco szalonych pomysłach Adama Ostaszewskiego – „Leonarda ze Wzdowa”. O tym zabytku i jego historii opowiedział czytelnikom naszej gazety obecny rezydent i użytkownik pałacu, dyrektor mającego tutaj swoją siedzibę Małopolskiego Uniwersytetu Ludowego – Andrzej Kijowski.

Monika Jedynek: *Z którego wieku pochodzą pierwsze wzmianki o pałacu we Wzdowie?*

Andrzej Kijowski: Pierwsze informacje o pałacu pochodzą z końca wieku XVIII. Istnieją przypuszczenia, że w latach dziewięćdziesiątych, około 1794 roku wzniesiona została jego najstarsza, środkowa część. Napis, widoczny na belce kościoła w Trześniowie, świadczy o tym, że znajdujący się tutaj pierwotnie zamek spłonął podczas najazdu Tatarów, a na jego miejscu stanął dwór, wzniesiony przez Grzegorza Ogińskiego – hetmana wielkiego litewskiego. Później zabytkowy obiekt był jedynie rozbudowywany. W 1880 roku został gruntownie zmodernizowany i przekształcony w wielką budowlę typu pałacowego. Autorem projektu tych zmian był ówczesny właściciel pałacu Adam Ostoja - Ostaszewski.

M.J.: *Pałac poddawany był licznym rekonstrukcjom i wielokrotnie zmieniał swój kształt. Czy wiadomo jaki był jego pierwotny wygląd?*

A.K.: Pałac wzniesiony został z kamienia i cegły na rzucie prostokąta. Kształtem przypominał on podkowę z dwiema basztami na rogach. W jego części środkowej od północy usytuowane były piwnice, wybudowane około 1794 roku i sklepione kolebkowo. Na osi fasady północnej znajdował się, pochodzący z tego samego okresu, kamienny portal, którego zakończeniem był koszowy łuk z kluczem oraz kratą w stylu regencji. Na zdjęciach z końca lat 70-tych XX wieku, widoczne są cztery okrągłe wieże, z których dwie zostały wyburzone w czasie ostatnich prac adaptacyjnych z lat 1972 – 1973. Na miejscu jednej z nich wybudowana została wieża prostokątna. Siedziba rodu Ostaszewskich otoczona była w całości arkadami, których szczątkowa postać zachowała się jedynie w części północnej. Bryłę pałacu wyróżniał, a właściwie wyróżnia do czasów nam współczesnych nietypowy układ – jego fronton zwrócony był w kierunku północnym. Nad wejściem wykute zostały w kamieniu herby byłych właścicieli. W skład zabudowań pałacowych wchodziła rządówka, wybudowana prawdopodobnie w I połowie XIX wieku i położona w parku, na południe od dworu. Była to piętrowa budowla, złożona z kilku izb i pokryta namiotowym, krytym blachą dachem. Pałac usytuowany był w rozległym parku krajobrazowym. Od strony Turzego Pola rozciągała się jedna z alei jesionowych, która prowadziła wzdłuż stawu do budynku.

M.J.: *Co w wystroju wnętrza zasługuje na szczególną uwagę i przyciąga spojrzenia zwiedzających zabytkowy obiekt?*

A.K.: Czas świetności pałacu we Wzdowie już dawno przeminął. Możemy jedynie mówić o budowlu w czasie przeszłym – była, gdyż została ona doszczętnie zniszczona

Okres świetności pałacu we Wzdowie minął bezpowrotnie

w czasie działań wojennych I i II wojny światowej. We wrześniu 1939 roku we wsi stacjonowali Niemcy, którzy wywieźli z pałacu wszystko, co przedstawiało jakąkolwiek

wartość. Dzieła zniszczenia i zagrabienia cennych dzieł sztuki dokończyli Rosjanie oraz działający po wojnie szabrownicy. W materiałach źródłowych znaleźć możemy informacje o tym, że pałacowe wnętrza w okresie międzywojennym przypominały lub były ludozręczne podobne do wystroju i wyposażenia pałacu w Łańcucie. Znajdować się tutaj musiały meble typowe dla tamtego okresu, bądź czasów wcześniejszych. Ściany pałacu ozdobione były dziełami polskich malarzy – obrazami Kossaka i innych. Pomieszczenia mieszkalne stanowiły dużych rozmiarów pokoje w stylu komnat. W jednej z nich mieściła się bogato wyposażona biblioteka oraz gabinet, w którym rodziły się fantastyczne projekty „Leonarda ze Wzdowa”. Główna sala, obecnie aula uniwersytetu – nosiła kiedyś nazwę „purpurowej” od czerwonego sukna, którym były wyłożone ściany. Jedyłą oznaką dawnego przepychu jest kamienny kominek ulokowany na piętrze, w rogu sali północno – wschodniej. Pochodzi on z końca XVIII wieku i jest dekorowany ręcznie malowanymi kaflami rokokowymi. Widnieje na nich data 1756 r. oraz przedstawienia zwierząt i scen polowań. Zabytkową wartość przedstawia także sama bryła budynku.

M.J.: *W przypałacowym parku znajduje się pomnik Adama Ostoi – Ostaszewskiego „Adama III, Cesarza Antarktydy, Króla Troi – Suez”. Kim był ten człowiek i dlaczego określa się go mianem niezwykłego?*

A. K.: Adam Ostaszewski był synem Teofila Ostaszewskiego, który zapisał się w historii tych ziem jako działacz polityczny – społeczny, założyciel pierwszej w Galicji szkoły ludowej, organizator powstania 1846 roku oraz zwolennik zniesienia pańszczyzny. „Adam III” to dziedzic Wzdowa i Turzego Pola, humanista i człowiek wszechstronnie utalentowany, stąd zrozumiałe wydaje się być jego przydomek

Pomnik dziedzica Wzdowa - Adama Ostaszewskiego

„Leonardo ze Wzdowa”. Jedną z jego licznych pasji było lotnictwo – skonstruował prototyp maszyny latającej oraz model sterowca. Przejawem konstruktorskich zapędów był zbudowany na początku XX wieku helikopter – dokonanie prekursorskie, w czasach, gdy nie posiadano jeszcze wiedzy teoretycznej o jego budowie. Ponadto dziedzic

że „Słońce jest zamkniętym we wnętrzu ziemi ogniem...”, przechodzi przez oceany i wraca, odbijając się od powłoki lodowej. Znał on ponad 20 języków obcych i stworzył własny język, zbliżony do Esperanto. Wykorzystując lukę w prawie międzynarodowym, stwierdzał, że jeżeli jakiś teren na Ziemi nie ma swojego właściciela, to można go zająć. W ten sposób proklamował się władcą Antarktydy, Meropepii, Troi i Suez. Był to więc człowiek niezwykły, badacz,

Fragment parku

dokumentalista, erudyta z wybujałym „ego”, ekscentryk z odrobiną szaleństwa, ale mimo wszystko postać nietuzinkowa i nie dająca się zaszufladkować w żadne ramy.

M. J.: *W tekstach źródłowych pojawiają się informacje o wspaniałych ogrodach krajobrazowych z przełomu XIX i XX wieku. Jaką wartość przedstawiają, okalające pałac, skupiska drzew i roślin?*

A. K.: Pałac otoczony jest resztkami dawnego parku o powierzchni około 12 h. Dodać tutaj należy, że był on zakładany w tym samym czasie, bądź niewiele później niż sam Wzdów, czyli około 1402 roku. Jeszcze do niedawna istniały bardzo wiekowe drzewa, głównie dęby, liczące ponad czterysta lat. Drzewa ze względu na swój wiek stanowiły niezwykle cenny pomnik przyrody i historii tej ziemi.

O dawnej świetności zabytku świadczą rozległe naturalne zbiorowiska leśno – parkowe, wśród których nie brakuje rzadkich okazów. Wspomnieć tutaj należy o sadzonych rękami Adama Ostaszewskiego i jego dwóch braci lipach, rozłożystych dębach, które rosną przy drodze głównej, zbiorowiskach grabów, jesionów, modrzewi oraz platanów. Turyści mogą przechadzać się malowniczymi alejkami i podziwiać symetrię w rozplanowaniu roślinności.

Pałac we Wzdowie to jeden z bardziej interesujących zabytków w skali samej wsi oraz regionu. Warto pamiętać, że w przeszłości był on liczącym się w kraju ośrodkiem patriotyzmu i życia kulturalnego. Tutaj znajdowało się obserwatorium astronomiczne – jedno z nielicznych na Podkarpaciu, a biblioteczne zbiory zawierały cenne dzieła literatury. U Ostaszewskich gościł również sam Stanisław Staszic. W chwili obecnej szczytne idee wyznawane przez właścicieli pałacu wcielane są w życie poprzez działalność Małopolskiego Uniwersytetu Ludowego, który ma swoją siedzibę w pałacowych wnętrzach.

M.J. Dziękuję za rozmowę.

Opracowała: Monika Jedynak

Ochrona i kształtowanie środowiska

Założenia rozwoju obszarów wiejskich w aspekcie procesów integracyjnych z Unią Europejską

Obszary wiejskie są miejscem produkcji żywności. Stosowanie odpowiednich metod uprawy sprzyja rozwojowi życia biologicznego w warstwie uprawnej gleby i gwarantuje otrzymywanie plonów o wysokiej wartości biologicznej.

Zgodnie z postanowieniami Globalnego Programu Działań Agenda'21, największą rolę we wdrażaniu ekorozwoju mają do odegrania społeczności lokalne, ponieważ bez ich akceptacji i odpowiedniej aktywności nie jest możliwe wprowadzanie wszelkich ulepszeń.

Działania na rzecz obszarów wiejskich dotyczą głównie :

- 1) wspierania rozwoju rolnictwa poprzez promowanie produkcji żywności o wysokich walorach zdrowotnych, stabilizowanie cen, łatwy dostęp do kredytów obrotowych, unowocześnianie gospodarstw, tworzenie grup producenckich, wspieranie eksportu produktów rolnych, zwalczanie nieuczciwej konkurencji ze strony dotowanej żywności z zagranicy,
- 2) rozwoju drobnej przedsiębiorczości, tworzenia pozarolniczych miejsc pracy na wsi poprzez rozwijanie poradnictwa zawodowego, ekonomicznego i prawnego (szczególnie w zakresie prowadzenia własnej działalności) oraz promocję obszarów wiejskich jako dobrego miejsca na lokowanie inwestycji gospodarczych,
- 3) wspierania kompleksowej polityki społecznej wobec wsi i rolnictwa oraz rozwoju otoczenia cywilizacyjnego obszarów wiejskich poprzez właściwą ochronę walorów przyrodniczych i kulturowych, ich pielęgnowanie i eksponowanie, większy dostęp do nauczania przedszkolnego, średniego i szkół wyższych,
- 4) organizowania szkoleń dla nauczycieli i lekarzy oraz odpowiednich kontraktów dla specjalistów poszukiwanych na wsi i poprawy systemu ubezpieczeń społecznych rolników.

Odpowiedni system stypendialny i kredytowy dla studentów wywodzących się ze wsi, umożliwi studiowanie uczniom zdolnym, ale pochodzącym z rodzin uboższych. Zapewnienie powszechności nauczania na wsi języków obcych i informatyki, pozwoli na odpowiedni rozwój ekoturystyki.

Zewnętrzny system ekonomiczny i polityka rządu powinny sprzyjać rozwojowi tych dziedzin gospodarowania, które z punktu widzenia ekorozwoju są na danym terenie najbardziej pożądane.

Wybór ekologicznych form gospodarowania w rolnictwie (produkcja ekologiczna), turystyce (ekoturystyka) czy przemyśle przetwórczym, musi być podyktowany możliwością uzyskania wyższej opłacalności w stosunku do innych, dopuszczalnych rodzajów działalności gospodarczej. Właściwa realizacja wymienionych wyżej inicjatyw, przy zasadni-

czym udziale społeczności lokalnych, z uwzględnieniem zrównoważenia celów ekologicznych z efektywnością ekonomiczną, pozwoli nie tylko na znaczną poprawę warunków życia mieszkańców wsi, ale przyczyni się także do uatrakcyjnienia obszarów wiejskich oraz do tworzenia nowych, ciekawych miejsc pracy.

Źródła sukcesu gospodarczego są zawsze takie same: dobry produkt, rozsądna cena i dobra jakość.

W Polsce działa już większość światowych koncernów i polskie firmy konkurują z nimi na wewnętrznym rynku. Jest to pierwszy, najważniejszy krok, żeby stać się konkurencyjnym wobec nich w innych krajach. Ograniczenie deficytu handlowego nie wiąże się jednak tylko ze zwiększeniem eksportu. Będzie on mniejszy, jeśli import zostanie zredukowany przez wyższą konkurencyjność polskich firm na własnym rynku narodowym. Polskie produkty są coraz lepszej jakości, więc powoli wypierają towary importowane. Aby umożliwić szybki rozwój gospodarki i obniżyć bezrobocie, trzeba dążyć do zmniejszenia podatków i udostępnienia rozwijającym się gospodarstwom nisko oprocentowanych kredytów. Zagraniczni turyści chętnie korzystają z ekoturystyki rozwijającej się w Polsce. Naszym atutem są m.in.: liczne zabytki, lasy, czyste powietrze, nie nasycona chemią żywność, urozmaicone trasy rowerowe i konne. Dobrze byłoby powrócić do tradycji hodowli koni (do celów eksportowych oraz turystycznych). Polscy rolnicy mają w tej dziedzinie duże doświadczenie, a jazda konna czy przejażdżka bryczką, to nie lada atrakcja dla turystów, którzy gotowi są za takie usługi odpowiednio zapłacić.

Na jakimkolwiek stanowisku pracujemy, decydując o ważnych sprawach państwowych, czy też prowadząc gospodarstwo rolne, miejmy na uwadze słowa Ojca Świętego Jana Pawła II :

"Uczyńcie wszystko, co w waszej mocy, aby polska wieś mogła wkraczać w struktury Zjednoczonej Europy z godnością, zasobna i bogata duchem".

Opracował: Waldemar Kędzierski

JAKIE SĄ POCZĄTKI UNII EUROPEJSKIEJ?

Rzym, Maastricht,
Amsterdam...

Na jakich traktatach opiera się Unia Europejska?

Traktat o Unii Europejskiej, nazywany powszechnie Traktatem z Maastricht, nadaje jednolite ramy prawne trzem Wspólnotom Europejskim (EWWS, Euratom, EWG), których początki sięgają lat pięćdziesiątych. Wśród tych trzech wspólnot, Europejska Wspólnota Gospodarcza zawsze zajmowała szczególne miejsce. Stopniowo dorzucała do swego czysto gospodarczego celu - realizacji wielkiego wspólnego rynku - wspólną politykę w innych sektorach, takich jak sprawy społeczne, ochrony środowiska albo rozwój regionów zacofanych. Aby dać wyraz temu zróżnicowaniu zadań, w świetle Traktatu z Maastricht postanowiono formalnie odnowić nazwę EWG: odtąd nazywa się ona po prostu "Wspólnotą Europejską" (WE). W ten sposób trzy pierwotne Wspólnoty Europejskie stanowią to, co przyjęło się nazywać "pierwszym filarem" Unii Europejskiej, albo "filarem wspólnotowym", w którym integracja państw członkowskich osiągnęła wysoki stopień zaawansowania. Traktat z Maastricht dodał do Unii Europejskiej ponadto dwa "filary", obejmujące dziedziny newralgiczne z punktu widzenia suwerenności państw, w których życzyły one sobie, by integracja przebiegała wolniej: jeden dotyczy wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZB), a drugi współpracy w materii sprawiedliwości i spraw wewnętrznych. Traktat Amsterdamski, nie modyfikując struktury "filarowej" postanowionej Traktatem z Maastricht, przystąpił do rewizji jego dyspozycji.

AKTUALNOŚCI

► ROLNICY UNIJNI BĘDĄ MOGLI KUPOWAĆ ZIEMIĘ PO LATACH DZIERŻAWY

Rząd przyjął, że momentem od którego unijni rolnicy będą mogli kupować ziemię po jej dzierżawieniu, będzie data zawarcia umowy dzierżawy. Rolnicy unijni, osiedlający się w Polsce, będą mogli kupić ziemię po okresie obowiązkowej dzierżawy, wynoszącej od 3 do 7 lat, w zależności od regionu Polski. Osoby prowadzące działalność w rolnictwie w formie spółek prawa handlowego, będą musiały przekształcić umowy dzierżawy zawarte przez ich spółki w umowy zawarte z osobami fizycznymi. W ich przypadku przymusowy okres dzierżawy będzie się liczył od daty zawarcia pierwszej umowy, czyli wtedy kiedy prowadzili spółkę, pod warunkiem jednak, że rolnicy ci udowodnią, iż sami uprawiają ziemię (tzw. samozatrudnienie).

► W "EUROLANDZIE" TYLKO EURO

Od pierwszego marca 2002 r. w 12 krajach Europy (nieoficjalnie zwanymi Eurolandem) obowiązuje tylko jedna wspólna waluta - euro. Czwartek 28 lutego był ostatnim dniem funkcjonowania lokalnych walut w dziewięciu krajach. Już wcześniej Holandia pożegnała się z guldenem, Irlandia z funtem, a Francja - z frankiem. Z obiegu wyszły także waluty Austrii, Belgii, Włoch, Hiszpanii, Finlandii, Grecji, Luksemburga. Jako ostatnia, z dotychczasową walutą pożegnała się Portugalia. Z powodu różnic czasowych eskudo całkowicie ustąpił miejsca euro o godz. 1 czasu polskiego. Euro oficjalnie weszło do obiegu 1 stycznia tego roku, jednak przez dwa miesiące obywatele krajów Eurolandu mogli równolegle płacić dotychczasowymi walutami. Od początku marca przyjmować je będą tylko banki.

► BEZROBOCIE 8,4 %. W STREFIE EURO W STYCZNIU

Bezrobocie w 12 krajach „Eurolandu” jest stabilne i w styczniu br. wyniosło 8,4 proc. - wynika z danych opublikowanych przez unijny urząd statystyczny Eurostat. Najniższe bezrobocie mają: Holandia (2,4 proc.) i Luksemburg (2,6 proc.), najwyższe Hiszpania (12,8 proc.), Finlandia (9,3 proc.) i Francja (9 proc.). Wskaźnik bezrobocia w Niemczech wyniósł w styczniu 8,1 proc.

► ZGODA NA ZAMKNIĘCIE NEGOCJACJI W SPRAWIE PODATKÓW

7 marca 2002 r. UE ostatecznie przystała na dłuższy okres dostosowywania cen papierosów w Polsce do wymogów unijnych i na zamknięcie działu negocjacyjnego "podatki" na polskich warunkach - poinformowali dyplomaci unijni w Brukseli. Jeżeli Polska nie zgłosi nowych postulatów, zamknięcie rozmów w dziale "podatki" nastąpi na następnej sesji negocjacyjnej. Ostatecznie Polska wywalczyła dwa okresy przejściowe w dostosowaniu cen papierosów. Do końca 2005 roku miałyby czas na podniesienie akcyzy do 57 proc. ceny najpopularniejszych papierosów. Natomiast do końca 2008 roku trwałoby podnoszenie akcyzy do minimalnego poziomu 64 euro od tysiąca papierosów. Do tego czasu osoba wyjeżdżająca z Polski do innego kraju Unii nie będzie mogła przewozić więcej niż 200 papierosów. Już wcześniej Unia przystała również na okresy przejściowe, umożliwiające utrzymanie do końca 2007 roku obniżonych stawek VAT na usługi gastronomiczne (7 proc.), na książki oraz czasopisma specjalistyczne (0 proc.) oraz przez rok na paliwa ekologiczne. Podatki byłyby 21 zamkniętym działem negocjacji członkowskich między Polską a Unią.

Opracował: Piotr Tasz

HUTA SZKŁA

GOSPODARCZEGO – „KAM-A”

Huta Szkła Gospodarczego „KAM-a” w Brzozowie

Od 1981 roku istnieje w Brzozowie huta szkła gospodarczego. Jej właścicielami są p. Zuzanna i Marian Masłykowie. Ich rozpoczęta 20 lat temu przygoda z hutnictwem trwa do dnia dzisiejszego.

Początkowo pan Marian, wraz z bratem stworzyli wytwórnię szkła gospodarczego w Pysznicy k/ Stalowej Woli. Wtedy, w 1981 r. przyszłość jawiła się w różowych barwach. Niestety, stan wojenny spowodował przerwy w dostawach oleju napędowego. Było to równoznaczne z wygaszeniem pieca i „śmiercią” huty. Dopiero w lutym następnego roku rozpoczęto remont popękanych wanien. Produkcja została wznowiona. Po kilku latach państwo

W zakładzie pracuje 20 – tu hutników

Masłykowie postanowili, że będą sobie „sterem, żeglarzem i okrętem”. Przystąpili do budowy własnego zakładu w Brzozowie, który na cześć swoich córek: Katarzyny, Anety i Magdaleny nazwali „KAM-a”. Pierwszych lat działalności nie wspominają mile.

„Lokalne władze nie wykazywały zrozumienia. Materiały budowlane sprowadzaliśmy z Krakowa i Stalowej Woli. Tu, w Brzozowie nie udało się zdobyć przydziałów. Jedyłą osobą, która nie utrudniała był ówczesny zastępca naczelnika- p. Jaśkiewicz. Darzymy go do dziś dużą sympatią” – wspomina p. Zuzanna.

Po pokonaniu trudności, 10 listopada 1986 roku, ruszyła produkcja. Rozpoczęto od szklanek, kieliszków i dzbanków

w bardzo modnym wówczas różowym kolorze. Popyt był bardzo duży zarówno na rodzimym rynku, jak i na Słowacji i w Czechach. Od samego początku każdy etap produkcji wykonywany był ręcznie, dlatego właśnie produkty „KAM-y” otrzymywały i otrzymują do dzisiaj atest Krajowej Komisji Artystycznej i Etnograficznej. Oznacza to, że produkty uznawane są za wytwory rękodzielnictwa, a co za tym idzie, podatek VAT obniżony jest do 3%.

Jak twierdzą właściciele taki podatek to dla nich dobrodziejstwo. Przy 22% podatku byłiby skazani na bankructwo. *„Ceny naszych zestawów są na granicy opłacalności, gdybyśmy musieli je podnieść, nikt by ich nie kupił. Kilka lat temu było o wiele lepiej. Dla porównania podam, że cena zestawu w 1996 r. wynosiła 14 – 15 zł, teraz 12 zł. Filiżanka kosztowała 0.65 zł, teraz 0.55 zł, a i tak trudno je sprzedać.”*

Huta pracuje na trzy zmiany, zatrudnionych jest tam 20-tu hutników. Od 1996 r., oprócz wytwórstwa szła, rozpoczęto zdobienie. Był to wymóg kooperantów i pośredników, którzy

wolą produkt przygotowany do sprzedaży. Obecnie największy rynek zbytu jest na wschodzie Europy, ale trudno jest znaleźć uczciwych pośredników. Według p. Masłyków na płatność za sprzedawany towar czeka się czasem kilka tygodni, a nawet miesięcy. Sytuację małych i średnich wytwórców pogarszają supermarkety, które stawiają ogromne wymagania i oferują niesłychanie niskie ceny. Niestety, upadają małe sklepiki i domy handlowe, które były bardzo dobrymi i rzetelnymi odbiorcami. Jednak najbardziej dokuczliwą sprawą dla takich firm jak „KAM-a” są taryfy za nośniki. Ceny energii elektrycznej, gazu, tlenu ciągle

Szkło gospodarcze wyrabiane jest ręcznie

idą w górę. Właściciele szukają oszczędności – wykorzystują ciepło z pieca hutniczego do ogrzewania wody i zakładu. Walczą o taryfy, piszą do ministra gospodarki, Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazowego, do Urzędu Regulacji Energii. Najbardziej męcząca jest ciągła niepewność. Tak naprawdę nigdy nie wiadomo, jaka będzie taryfa.

Jednak wbrew tym wszystkim trudnościom, p. Masłykowie mają powody do dumy. Od dwudziestu lat utrzymują się na rynku i dają pracę wielu osobom. Są bardzo zadowoleni ze swoich pracowników. Marzą o powiększeniu magazynów i bardziej przestronnych pomieszczeniach dla zdobników. By to marzenie zrealizować, czekają na lepsze czasy.

Opracowała: Agnieszka Szelaś

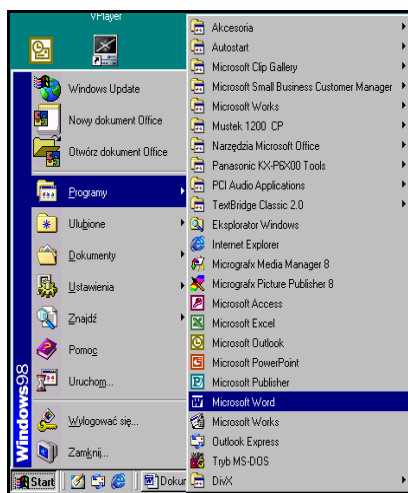
WPROWADZENIE DO EDYTORA TEKSTU

Obecnie dostępne edytory tekstów to inteligentne aplikacje o wszechstronnych możliwościach. Oprócz podstawowych własności edycyjnych, jak pisanie różnymi czcionkami, kopiowanie i przenoszenie tekstu w dokumencie, oferują dodatkowe narzędzia umożliwiające tworzenie tabel, rysunków i wykresów. Dostępne w nowoczesnych edytorach funkcje automatycznego formatowania dokumentu, sprawdzania poprawności pisowni sprawiają, że redagowanie tekstu stało się przyjemne i efektywne. Pozwalają one na dowolne rozmieszczanie elementów na stronie, załączanie zdjęć, animacji i dźwięku. Najpopularniejszymi, wśród użytkowników komputerów osobistych są obecnie: Word (Microsoft), WordPerfect (Corel Corporation), Word Pro (Lotus). Zapoznamy się z elementami obsługi edytora tekstu na przykładzie Microsoft Word 2000 z pakietu Microsoft Office 2000 Professional. Poznane zasady obsługi i tworzenia dokumentów z całą pewnością będą mogły być wykorzystywane także w innych edytorach tekstu.

Uruchamianie Worda

Word może być uruchamiany wieloma sposobami. Można to zrobić za pomocą menu **Start**, które jest podstawowym narzędziem do uruchamiania programów w systemie Windows. Można się posłużyć paskiem narzędzi MS Office, uruchomić program przez podwójne kliknięcie w ikonę dokumentu, albo użyć jeszcze kilku innych sposobów. Jeżeli na komputerze nie masz zainstalowanego pakietu Microsoft, to dobrym sposobem uruchamiania Worda jest skorzystanie z menu **Start**. W trakcie instalacji programu pozycja „Microsoft Word” jest zazwyczaj umieszczana w podmenu *Programy*. W takim przypadku procedura uruchamiania Worda przebiega w następujący sposób:

1. Kliknij w przycisk **Start**, który znajduje się zwykle w lewym dolnym narożniku pulpitu Windows.
2. Z rozwiniętego menu wybierz pozycję **Programy**.
3. W rozwiniętym podmenu naprowadź kursor myszki na pozycję **Microsoft Word** i kliknij.
4. Word zostanie uruchomiony i otworzy się nowy dokument oparty na domyślnych ustawieniach programu.

Uruchomienie Programu Microsoft Word

Jeżeli wolisz używać menu *Start* możesz uprościć sobie sprawę, przenosząc pozycję *Microsoft Word* z menu *Programy* na sam szczyt menu *Start*. W tym celu wykonaj następujące czynności:

1. Wyдай polecenie **Start** → **Ustawienia** → **Pasek zadań**.
2. Odkryj kartę **Programy menu Start**.
3. Kliknij w przycisk **Dodaj**. Spowoduje to wyświetlenie

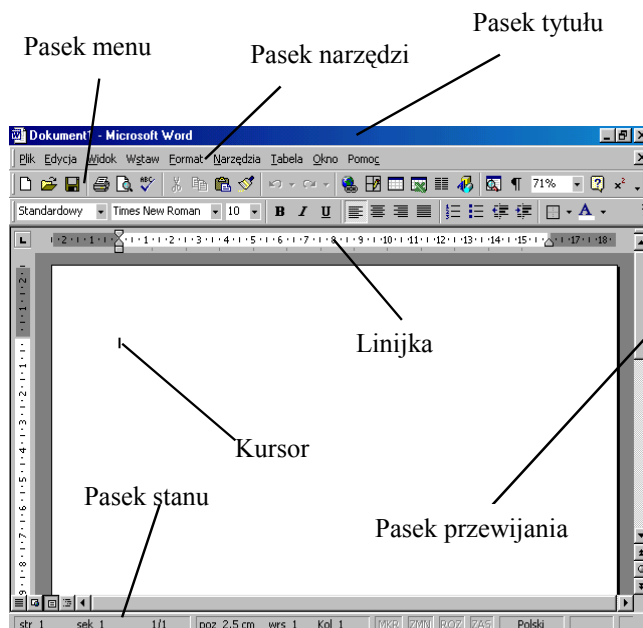
okna dialogowego **Utwórz skrót**.

4. W polu tekstowym **Wiersz polecenia** wpisz nazwę programu wraz ze ścieżką dostępu – możesz się posłużyć przyciskiem **Przeglądaj**.
5. Kliknij w przycisk **Dalej**.
6. W oknie dialogowym **Wybierz folder programu** kliknij w pozycję **Menu Start**.
7. Kliknij w przycisk **Dalej**.
8. W oknie dialogowym **Wybierz tytuł programu** wpisz nazwę w rodzaju Microsoft Word lub po prostu Word.
9. Kliknij na przycisk **Zakończ**.
10. W oknie dialogowym **Właściwości: Pasek zadań** kliknij w przycisk **Ok**.

Po wykonaniu tych czynności będziesz mógł uruchamiać Worda bezpośrednio z menu *Start*.

Elementy okna Worda

W aktywnym oknie Worda znajdują się standardowe suwaki, pasek tytułowy, pola powiększenia, pasek menu i tym podobne elementy Windows. Linijka, paski narzędzi, migający punkt wstawienia i inne elementy stanowią uzupełnienie zwykłych narzędzi Windows.

Pasek narzędzi – znajdują się na nim przyciski, kliknięcie na jeden z nich powoduje natychmiastowe wydanie polecenia komputerowi – nie musisz korzystać z menu rozwijanego.

Pasek menu – na pasku menu znajduje się 9 hasel. Kliknięcie w którykolwiek z nich powoduje rozwinięcie związanych z nim poleceń. Jest to tzw. menu rozwijane.

Pasek tytułu – wyświetlana jest nazwa programu, z którego korzystasz (Microsoft Word) oraz nazwa dokumentu (Dokument 1).

Pasek Przewijania – są to szare paski umieszczone wzdłuż prawej i dolnej krawędzi okna. Umożliwiają one przewijanie zawartości okna w górę, dół, w lewą i prawą

stronę. Klikamy na strzałki umieszczone na pasku przewijania.

Pasek stanu – umieszczony w dolnej części okna. Znajdują się na nim dodatkowe informacje o dokumencie, np. numer bieżącej strony dokumentu.

Linijka – umieszczona poniżej paska narzędziowego. Służy do ustawiania marginesów i wcięć w tekście.

Kursor – to pulsująca pionowa kreska, która wskazuje miejsce, gdzie będzie pojawiać się wpisywany tekst.

Poruszanie się po tekście za pomocą klawiatury

Word oferuje wiele kombinacji klawiszy zapewniających przemieszczanie się w dokumencie. Można albo tylko przewijać dokument za pomocą poleceń wydawanych z klawiatury, albo przewijać i jednocześnie przenosić punkt wstawienia. Ponadto, naciśnięcie klawisza **Shift**, przy jednoczesnym naciśnięciu odpowiedniej kombinacji klawiszy powoduje, że oprócz przewijania i przenoszenia punktu wstawienia, tekst jest zaznaczany. Naciśnięcie np. kombinacji **Ctrl + →** przesuwa punkt wstawienia na początek następnego słowa, podczas gdy **Ctrl+Shift+→** zaznacza bieżące słowo poczynając od punktu wstawienia oraz spację następującą po tym słowie.

Aby przesunąć ...	Naciśnij ...
W górę	↑ lub 8 (klawiatura numeryczna)
W dół	↓ lub 2 (klawiatura numeryczna)
W lewo	← lub 4 (klawiatura numeryczna)
W prawo	→ lub 6 (klawiatura numeryczna)
Do poprzedniego słowa	Ctrl+← lub Ctrl+4 (klawiatura numeryczna)
Do następnego słowa	Ctrl+→ lub Ctrl+6 (klawiatura numeryczna)
Na początek wiersza	Home lub 7 (klawiatura numeryczna)
Na koniec wiersza	End lub 1 (klawiatura numeryczna)
Do poprzedniego akapitu	Ctrl+↑ lub Ctrl+8 (klawiatura numeryczna)
Do następnego akapitu	Ctrl+↓ lub Ctrl+2 (klawiatura numeryczna)
Na następną stronę	Ctrl+Page Down
Na poprzednią stronę	Ctrl+Page Up
Na górę okna	Alt+Ctrl+Page Up

Na dół okna	Alt+Ctrl+Page Down
Na początek dokumentu	Ctrl+Home
Na koniec dokumentu	Ctrl+End
O jeden ekran w górę	PageUp lub 9 (klawiatura numeryczna)
O jeden ekran w dół	Page Down lub 3 (klawiatura numeryczna)

W tabelach lub w trybie Układ strony

Aby przesunąć ...	Naciśnij ...
Do następnej komórki w tabeli	Tab
Do poprzedniej komórki w tabeli	Shift+Tab
Do następnego elementu strony	Ctrl+Alt+Page Down
Do pierwszej komórki w wierszu	Alt+Home
Do górnej komórki w kolumnie	Alt+Page Up
Do ostatniej komórki w wierszu	Alt+End
Do ostatniej komórki w kolumnie	Alt+Page Down
W górę lub w dół w wierszu	↑, ↓, ←, →

Redagowanie

Aby ...	Naciśnij ...
Zaznaczyć cały dokument	Ctrl+A
Usunąć znak po lewej stronie kursora	Backspace
zaznaczony tekst	Del
Usunąć poprzednie słowo	Ctrl+Backspace
Usunąć następne słowo	Ctrl+Delete
Skopiować tekst	Ctrl+C
Skopiować formatowanie	Ctrl+Shift+C
Wkleić tekst	Ctrl+V
Wkleić formatowanie	Ctrl+Shift+V
Dodać zaznaczony tekst do kolekcji	Ctrl+F3
Wstawić zawartość kolekcji	Ctrl+Shift+F3

Polskie znaki narodowe

Polskie znaki – ą, ć, ę, ł, ń, ó, ś, ź, ż – uzyskujemy przy pomocy prawego klawisza **Alt** i „najbliższej” litery z alfabetu angielskiego. Na przykład ą = **Alt** + **A**. Jedyny kłopot może sprawić litera ż = **Alt** + **x**.

Podczas pisania tego artykułu korzystałem z następujących publikacji: Andrzej Dyrek, Leszek Hadasz „Informatyka dla liceum”, Ron Mansfield „Word PL+EN Od podstaw do mistrzostwa”, PCokay! DeAGOSTINI.

Ciąg dalszy Programu Microsoft Word w kolejnym numerze.

Opracował: Krzysztof Wolański

OGŁOSZENIE !!!

Podkarpacki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Punkt Konsultacyjny przy Zespole Szkół Budowlanych organizuje konferencję metodyczną na temat: *Skuteczna nauka z komputerem w szkole podstawowej i gimnazjum – programy edukacyjne i wykorzystanie Internetu*. Konferencja przeznaczona jest dla wszystkich nauczycieli nie będących nauczycielami informatyki i odbędzie się w **ZSB w Brzozowie dnia 16 kwietnia 2002 r. o godz. 15⁰⁰**.

Młodzież o Unii Europejskiej

Z uwagi na duże zainteresowanie problematyką europejską wśród młodych

Spotkanie z wolontariuszami w LO

ludzi, Starostwo Powiatowe w Brzozowie i Powiatowy Punkt Informacji Europejskiej zorganizowały w dniach 28 lutego - 1 marca seminarium poświęcone przyszłemu członkostwu Polski w UE. Spotkanie odbyło się w szkołach ponadgimnazjalnych, dla których organem prowadzącym jest powiat brzozowski.

Seminarium prowadzili wolontariusze z zagranicy, pracujący w Fundacji im. Roberta Schumana w Warszawie w ramach programu European Voluntary Service: AnneMarie Oberschmidt oraz Alexander Hoesmans.

Akcja ukierunkowana była na promocję wartości europejskich. Zaproszeni goście przedstawili młodzieży Unię Europejską z punktu widzenia ich rówieśnika

AnneMarie Oberschmidt w towarzystwie przedstawicieli Starostwa Powiatowego w Brzozowie - J. Boczara i Dyrektora ZSE - T. Sperbera

- obywatela Unii. Szczególnie dużym zainteresowaniem wśród młodzieży brzozowskich szkół cieszyły się sprawy związane z programami edukacyjnymi UE, które skierowane są do młodzieży oraz wymogi, jakie musi spełniać kandydat na wolontariusza. Wiele pytań dotyczyło kierunków kształcenia, najbardziej popularnych w Unii i możliwości podjęcia pracy po ich ukończeniu.

Dyskusja na temat Unii Europejskiej w ZSE

Opracowała: Magdalena Piławska

Nagrody ufundowane przez Starostę Brzozowskiego - Józefa Rzepkę

W dniach 15 - 16 marca 2002 roku w Brzozowie zostały rozegrane Mistrzostwa woj. podkarpackiego w tenisie stołowym „Sprawni - Razem”. Celem zawodów było wyłonienie kadry woj. podkarpackiego do Mistrzostw Polski, mających się odbyć w Lublinie w dniach 22 - 24 marca 2002 roku. Imprezę zorganizował Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Brzozowie (dyrektor SOS-W- Jan Dobrowolski, za-cą dyrektora SOS-W- Barbara Kozak, nauczyciel wych. fizycznego - Tomasz Dobrowolski) i PTSS „Sprawni - Razem” (jedna z trzech organizacji, tworzących Polski Komitet Paraolimpijski). Władze powiatowe reprezentowali: Starosta Brzozowski - Józef Rzepka oraz Naczelnik Wydziału Zdrowia, Oświaty, Kultury, Sportu i Promocji Powiatu - Jan Boczar. Obecny był także Prezes Zarządu Województwa Podkarpackiego PTSS „Sprawni - Razem” - Ryszard Peszko. Nagrody w postaci pucharów, dyplomów i toreb podróżnych ufundował Starosta Brzozowski.

W zorganizowaniu zawodów pomogli darczyńcy: Zakład Przetwórstwa Mięsnego „Wisłok” - Krosno, sklepy brzozowskie: „Monika”, „Zielona oaza”, „Merkury”, „Kokos”

„SPRAWNI - RAZEM”

i „Delicjusz”, Waław Bieńczyk „Wyroby cukiernicze” oraz Firma Handlowo - Usługowa AN-MA.

Do zawodów zgłosiły się ekipy z następujących okręgów:

- rzeszowskiego (Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy - Mielec, Rzeszów, Ropczyce),
- tarnobrzaskiego (Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy - Rudnik n/Sanem),
- krośnieńskiego (Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy - Krosno,

Rywalizacja dziewcząt

Iwonicz Zdrój, Ustrzyki Dolne, Brzozów).

Finałiści w poszczególnych kategoriach:

Dziewczeta młodsze do lat 15:

1. Agnieszka Mazur - Brzozów
2. Katarzyna Stankiewicz - Brzozów
3. Aneta Obara - Mielec

Prezentacja poszczególnych okręgów

Dziewczeta starsze od lat 15:

1. Dorota Klecha - Iwonicz Zdrój
2. Barbara Mazur - Brzozów
3. Iwona Sekuła - Mielec

Chłopcy młodszy do lat 12:

1. Daniel Gondek - Mielec
2. Łukasz Herkt - Rzeszów
3. Paweł Mędro - Ropczyce

Chłopcy starsi od lat 12:

1. Tomasz Herkt - Rzeszów
2. Marcin Wołak - Mielec
3. Krzysztof Kalebuk - Ropczyce

Zawodnicy z każdej kategorii, którzy zajęli I i II miejsce, będą reprezentować woj. podkarpackie na Mistrzostwach Polski „Sprawni - Razem” w Lublinie.

Opracowała: Aneta Dąbrowska

III PODKARPACKA OLIMPIADA TENISA STOŁOWEGO

W dniach 9-10 marzec br. w Szkole Podstawowej w Dydni odbył się finał powiatowy „III Podkarpackiej Olimpiady Tenisa Stołowego”. Zarówno turniejowi jak i olimpiadzie nadano szczególne znaczenie. To współzawodnictwo miało charakter powszechny, integrujący niepełnosprawnych, dzieci, młodzież i dorosłych, słowem wszystkich, bez względu na wiek i płeć.

W roku bieżącym patronat nad masowymi imprezami na szczeblu wojewódzkim objęli: Zdzisław Siewierski - Wojewoda Podkarpacki, Bogdan Rzońca - Marszałek Województwa Podkarpackiego, natomiast na terenie powiatu brzozowskiego patronat objął Starosta Brzozowski - Józef Rzepka. Bezpośrednim organizatorem finałów był Wydział Zdrowia, Oświaty, Kultury, Sportu i Promocji Powiatu.

Do finałów wojewódzkich, zgodnie z regulaminem, zakwalifikowali się :

1. Kategoria dziewcząt grupy wiekowej do 16 lat:

- Monika Klimowicz
- Izabela Kulon

2. Kategoria chłopców grupy wiekowej do 16 lat:

- Mateusz Woźny
- Mateusz Bąk

3. Kategoria dziewcząt grupy wiekowej od 17 do 22 lat:

- Aneta Klimowicz
- Anna Kornecka

4. Kategoria chłopców grupy wiekowej od 17 do 22 lat:

- Daniel Klimowicz
- Andrzej Klimowicz

5. Kategoria kobiet grupy wiekowej od 23 do 44 lat - brak uczestników

6. Kategoria mężczyzn grupy wiekowej od 23 do 44 lat:

- Grzegorz Prugar
- Roman Hadam

7. Kategoria kobiet grupy wiekowej powyżej 44 lat:

- Maria Tesznar

8. Kategoria mężczyzn grupy wiekowej powyżej 44 lat:

- Stanisław Siwak
- Tadeusz Rozputyński

9. Grupa osób niepełnosprawnych – brak uczestników

Ogółem w turnieju uczestniczyło około 200 zawodników.

(inf. własna)

Zagospodarowanie przestrzenne w powiecie brzozowskim

28 lutego br. o godz. 10.00 w świetlicy Starostwa Powiatowego w Brzozowie przy ul. 3 - Maja 43 odbyło się spotkanie, dotyczące opiniowania przez organy samorządowe projektu planu zagospodarowania przestrzennego

Uczestnicy spotkania

województwa podkarpackiego. Na spotkaniu obecni byli przedstawiciele władz samorządowych: Wicestarosta - J. Pańko, Naczelnik Wydziału Geode-

zji, Kartografii, Katastru i Nieruchomości - J. Fiejdasz, Z-ca Naczelnika Wydziału Budownictwa, Architektury Zagospodarowania przestrzennego - B. Graboń, Wiceburmistrz Gminy Brzozów - A. Gromala, oraz wójtowie i przedstawiciele poszczególnych gmin. Wśród zaproszonych gości znaleźli się także przedstawiciele Podkarpackiego Biura Planowania Przestrzennego z Rzeszowa i Krosna. Na spotkaniu zaprezentowane zostały rozwiązania projektu planu, wraz z ustaleniami działań i zadań w zakresie realizacji celów publicznych o znaczeniu ponadlokalnym przedstawione działania i zadania dotyczyły terenu miasta Brzozowa i gmin, które wchodzą w skład powiatu brzozowskiego).

Założenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego oraz zawarte w nim cele

strategii, nakreślili zebrany jego wykonawcy: Dyrektor Podkarpackiego Biura Planowania Przestrzennego

Dyrektor Podkarpackiego Biura Planowania Przestrzennego podczas referatu

A. Kapryś, generalny wykonawca planu E. Malisiewicz oraz I. Skonia. Treści zawarte w referatach zobrazowane zostały przy pomocy plansz i map.

(inf. własna)

PIERWSZE KROKI W STRONĘ AKWARYSTYKI

„Każdy ma jakiegoś bzika,
każdy jakieś hobby ma,
a ja w domu mam... **AKWARIUM**”

Akwarystyka to wiedza obejmująca hodowlę i pielęgnację wodnych gatunków zwierząt i roślin. Dotyczy to zwłaszcza rozmaitych gatunków ryb. Miłośnicy akwarystyki dokonują wielu drobnych spostrzeżeń, które pomagają w zdobyciu i szerzeniu informacji biologicznych.

Założenie akwarium od A do Z

Do założenia akwarium słodkowodnego będziemy potrzebować kilku rzeczy: akwarium, żwiru (grubość 3-6 mm), materiałów dekoracyjnych, roślin wodnych, grzałki, termometra, oświetlenia, filtra, pompki napowietrzającej, odmulacza i oczywiście ryb.

Akwarium powinno mieć masywną podstawę. Małe nierówności wyrównujemy, podkładając pod zbiornik jedną, cienką warstwę styropianu, używamy go również do ocieplania ścian. Na podłoże używamy żwiru bez wapnia, który trzeba bardzo dokładnie wypłukać z pyłu i nieczystości. Nie należy stosować detergentów, są silnie trujące dla ryb. W najpłytszym miejscu warstwa żwiru powinna mieć 5 cm. Po pewnym czasie wyrówna się, jeśli nie rozdzielimy żwiru tarasami z kamieni. Należy używać kamieni sprzedawanych specjalnie dla akwariów: kwarcytów, łupków, granitów, skał wulkanicznych i skrzemieniałego drewna. Skały te nie rozpuszczają się w wodzie. Wapnienie nie są wskazane, powodują bowiem że, woda jest twarda i zasadowa (muszelki). Drewno i korzenie powinny być zakupione jako specjalne drewno - korzeń do akwarium. Dla płochliwych, ostrożnych ryb potrzebne są małe grotty lub inne

kryjówek. Paradoksalnie, im więcej ich jest, tym ryby są spokojniejsze i mniej skłonne do ukrywania się. Następnie należy umieścić grzałkę i resztę osprzętu. Grzałkę umieszczamy przy tylnej szybie - poziomo lub skośnie. Można ją ukryć za dekoracją, w ten sposób jednak, by nie tamowała krążenia wody. Połączenia w obwodzie prądu trzeba wykonać dokładnie według instrukcji. Nie należy robić próby działania aparatury przed napełnieniem akwarium!

Zagospodarowane akwarium słodkowodne

Przy napełnianiu zbiornika najlepiej łąć wodę na miskę ustawianą na dnie; rozbity w ten sposób strumień wody nie zniszczy ułożenia żwiru i innych dekoracji. Nie należy śpieszyć się za bardzo, a przy okazji trzeba sprawdzić, czy zbiornik nie cieknie, napełnić akwarium do wysokości 5 cm od górnego brzegu i włączyć ogrzewanie. Woda nad silną grzałką zaczyna poruszać się, wówczas uruchamia się przewietrzanie i powinna ona

cyrkulować, roznosząc ciepło i tlen po całym zbiorniku. W tym stanie pozostawia się zbiornik bez roślin i ryb na 24 godziny, przewietrzając go i ogrzewając. Po tych wszystkich próbach i zabiegach umieszczamy w akwarium rośliny, a później ryby. W następnym numerze napiszemy o: zakupie rybek, utrzymaniu akwarium i filtrowaniu wody.

PALETKA (SYMPHYSODON AEQUIFASCIATA)

Paletka (dyskowiec) to gatunek ryb

pielęgnicowatych, należących do rodziny Cichlidae. Jego ojczyzną jest Amazonka w rejonie Santarem i Tefe. Dorasta do ok. 15 cm długości. Ciało tych ryb jest bocznie spłaszczone i wysokie, przypominające dysk. Ubarwienie podstawowe zielonkawe. Na bokach ciała widoczne są ciemniejsze pęgi. Płetwa grzbietowa i odbytowa bardzo długa z marmurkowym, błyszczącym wzorem, o zielonkawym lub niebieskawym zabarwieniu. Ponadto w środowisku naturalnym występują dodatkowo dwie odmiany tego gatunku: o niebieskawym zabarwieniu ciała i żółtawo-brązowej barwie.

Ryby spożywają pokarmy pochodzenia zwierzęcego i w niewielkim stopniu pokarmy roślinne. Są spokojne i majestatyczne.

Paletka wymaga zbiornika 100 litrowego, dla stadka minimum 6-8 sztuk. Jest rybą stadną, o skomplikowanej strukturze społecznej. Oprócz dużego akwarium wymaga miękkiej wody, której pH wynosi 6,5 – 6,8, a twardość 3 – 5 °n. Woda powinna mieć temperaturę od 25 do 27°C, a do rozmnażania nawet od 28-30°C. Ryby, mając tak sprzyjające warunki, przystępują do tarła. Samica składa ikry na wybranym liściu rośliny lub innym wytypowanym przez ryby miejscu. Po wylęgu, larwy zabierane są do specjalnie przygotowanego przez rodziców dołka. N a r y b e k przez pierwszy okres życia karmi się wydzieloną produkowaną przez skórę dorosłych osobników. Najczęstszą przyczyną niepożyczenia w rozrodzie paletek jest m.in.:

Właściciel akwarium - Robert Kostka

kanibalizm rodziców wobec ikry lub młodych oraz brak na skórze rodziców specjalnej odżywki dla narybku. Bez tego pokarmu nie ma praktycznie szans na odchów młodych.

Jednym z nielicznych hodowców paletek, a zarazem hobbistów ryb, jest pan Robert Kostka. Hoduje paletki od 1999 roku, w akwarium 240 litrowym. Jego stadko liczy 9 sztuk: 7 niebieskich dyskowców *Symphysodon aequifasciata haraldi* i 2 złote *Symphysodon aequifasciata axelrodi*. Sukcesem w hodowli jest fakt złożenia ikry przez parę paletek niebieskich.

Opracowała: Katarzyna Milczanowska

Sport szkolny

2 lutego 2002 roku, w hali sportowej Zespołu Szkół Budowlanych w Brzozowie, odbył się finał powiatowy „I Międzynarodowego Rodzinnego Turnieju Tenisa Stołowego TOP -RES”, którego organizatorem było Starostwo Powiatowe w Brzozowie. Rywalizacja przedstawiała się następująco:

a) w grupie wiekowej urodzonych przed 31. 12. 1986 r. zwyciężyli:

- **Marcin** i Zbigniew Tesznar - I miejsce
- **Stefan** i Grzegorz Prugar - II miejsce
- **Rafał** i Zbigniew Kowalski - III miejsce

b) w grupie wiekowej urodzonych po 31. 12. 1986 r. zwyciężyli:

- **Krzysztof** i Jan Władysław - I miejsce
- **Hubert** i Dariusz Tymczak - II miejsce

- **Damian** i Roman Hadam - III miejsce

Do finałów wojewódzkich delegujemy:

a) w grupie wiekowej urodzonych przed 31.12. 1986 r. zwyciężyli

- **Marcin** i Zbigniew Tesznar
- **Stefan** i Grzegorz Prugar

b) w grupie wiekowej urodzonych po 31.12.1986r.:

- **Krzysztof** i Jan Władysław
- **Hubert** i Dariusz Tymczak

Uwaga: pogrubionym drukiem zaznaczono - dzieci.

Fundatorem nagród było Starostwo Powiatowe w Brzozowie.

(inf. własna)

Aktualne wyniki współzawodnictwa sportowego – stan na koniec I półrocza 2001/2002, (za zawody, których finały wojewódzkie zostały do tej pory przeprowadzone)

IMS: (za sztafetowe biegi przełajowe, indywidualne mistrzostwa w LA, unihokej, badminton, szachy, narciarstwo), punktowano 212 szkół:

1. NSS Ustrzyki Dolne	433 pkt
2. SP Nr 2 Nowa Dęba	366 pkt
3. SP Tarnawa Dolna	224 pkt
4. SP Nr 1 Sanok	220 pkt
5. SP Straszęcin	211 pkt
6. SP Klimkówka	190 pkt
7. SP Nr 16 Rzeszów	160 pkt
8. SP Horyniec	140 pkt
9. SP Nowa Wieś	139 pkt
10. SP Nr 5 Dębica	136 pkt
11. SP Malinica	133 pkt
12. SP Królik Polski	130 pkt
13. SP Nr 4 Sanok	127 pkt
14. SP Nr 4 Przemyśl	124 pkt
15. SP Czarnorzeki	120 pkt
16. SP Nr 6 Mielec	101 pkt
17. SP Brzozów	91 pkt
18. SP Nr 1 Górno	90 pkt
19. SP Gliny Małe	90 pkt
20. SP Hyżne	90 pkt

GIMNAZJADA: (za sztafetowe biegi indywidualne mistrzostwa w LA, unihokej, badminton, szachy, tenis stołowy, narciarstwo), punktowano 211 gimnazjów:

1. NSS Ustrzyki Dolne	416 pkt
2. G. Nr 5 Przemyśl	287 pkt
3. G. Korczyn	285 pkt
4. G. Nr 1 Nowa Dęba	284 pkt
5. G. Pruchnik	280 pkt
6. G. Nawsie Brzosteckie	230 pkt
7. G. Straszęcin	216 pkt
8. G. Jedlicze	214 pkt
9. G. Nr 2 Nowa Dęba	205 pkt
10. G. Nr 2 Dębica	204 pkt
11. G. Nr 4 Mielec	202 pkt
12. G. Nr 4 Sanok	194 pkt
13. G. Nr 7 Rzeszów	167 pkt
14. G. Nienadówka	157 pkt
15. G. Nr 4 Krosno	156 pkt
16. G. Zaczernie	153 pkt
17. G. Górno	151 pkt
18. G. Klimkówka	150 pkt
19. G. Pustków Wieś	150 pkt
20. G. Sokołów Młp.	136 pkt
24. G. Brzozów	116 pkt

LICEALIADA: (za sztafetowe biegi przełajowe, unihokej, tenis stołowy, badminton, szachy), punktowano 97 szkół:

1. LO Kolbuszowa	298 pkt
2. ZS Brzostek	248 pkt
3. ZSR Trzcianica	198 pkt
4. ZS Nr 2 Dębica	185 pkt
5. ZSZ Nowa Dęba	163 pkt
6. ZST Mielec	152 pkt
7. ZSE Krosno	150 pkt
8. II LO Sanok	148 pkt
9. ZSZ Leżajsk	146 pkt
10. I LO Sanok	144 pkt
11. ZSZ Nr I Dębica	143 pkt
12. LO Pilzno	135 pkt
13. ZST Sanok	115 pkt
14. LO Brzozów	113 pkt
15. ZSB Sanok	110 pkt
16. ZSR Oleszyce	104 pkt
17. ZSG Stalowa Wola	100 pkt
18. ZS Kańczuga	99 pkt
19. ZS Sokołów Młp.	99 pkt
20. ZSZ Stalowa Wola	99 pkt
45. ZSE Brzozów	35 pkt
76. ZSB Brzozów	11 pkt

Opracował: Kazimierz Kozubal

ROZRYWKA

KRZYŻÓWKA

Naczynie w kształcie rurki		▼	Kołowy akcelerator jonów		Kitel dla szaleńca	Asysta	▼	Ostatnie	Wschodni obraz religijny	▼
			Po jurze	Podnosi samochód		Dopływ Baryczy		łóże		23
Seria zjawisk lub dzieł	▶	5	22		Pasemko włosów	▶			9	27
▶	12					26			Młodzieniec w staroż. Grecji	
Parzy kawę dla szefa	▶				Dawna złota moneta	▶			3	
Otwór w baku	▶				Urządowa opłata	▶				
Epilog sonaty	▶		24		Wąż u Kiplinga	▶		18		14
▶	30	29					Czarownik, znachor		Metropolia Lesotho	Potocznie: gąsienica
Spokrewniona z gryką	Juta afrykańska; ketmia		Pomieszczenie dla kogoś	Zespół śpiewaków	▶		6		20	10
Część lutownicy	▶					Carrington z „Dynastii”	▶	Tkanina lub dawna broń		Wdzięk, powab
▶		1	28	25	Imię Minnelli	▶		15	19	
Kwas karbowy		Dzielnica Krakowa	▶					11		13
▶					Postawa gimnastyczna	▶	7		16	
Diabeł		Nauka o nauce	▶	4				21		

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 30 utworzą rozwiązanie -
- aforyzm Antoniego Regulskiego

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

HOROSKOP

WAFRO

Firma "WAFRO" Sp. z o.o.

WYKONAWSTWO - INSTALACJE
HANDEL - TECHNIKA GRZEWcza
PRODUKCJA - KOŁNIERZE STALOWE
OSPRZĘT TELEKOMUNIKACYJNY
PROJEKTOWANIE, SERWIS
AGENCJA REKLAMY

ZARZĄD FIRMY:

36-200 BRZOZÓW, ul. Bielawskiego 1
 tel. (013) 43 09 200, fax (013) 43 09 225
 wafro@pro.onet.pl, wafro@wafro.pl
 skrytka pocztowa 60, www.wafro.pl

BIURA TECHNICZNO HANDLOWE:

31-223 KRAKÓW ul. Pachońskiego 9
 36-200 BRZOZÓW ul. Mickiewicza 21
 35-232 RZESZÓW ul. Miłocińska 1a
 38-400 KROSNO ul. Składowa 9

tel./fax (012) 415 96 30 krakow@wafro.pl
 tel./fax (013) 43 09 227 brzozow@wafro.pl
 tel./fax (017) 863 55 87 rzeszow@wafro.pl
 tel./fax (013) 436 15 38 krosno@wafro.pl

AGENCJA REKLAMY:

35-232 Rzeszów
 ul. Miłocińska 1a
 tel./fax (017) 863 75 18
grafik@wafro.pl

Restauracja ALTA

Rok zał. 1982

Brzozów
 ul. 3 Maja 70

**Organizacja wesel, bankietów,
 konferencji, chrzcin
 i innych imprez okolicznościowych**

**Możliwość organizacji imprezy
 w Restauracji ALTA
 (sala klimatyzowana do 120 osób).
 Dysponujemy miejscami noclegowymi dla 50 osób**

**Kompleksowa organizacja
 imprez wyjazdowych
 w miejscu wskazanym przez klienta**

Restauracja ALTA (0-13) 434 01 69
36-200 Brzozów tel. (0-13) 434 01 66
ul. 3 Maja 70 tel. kom. 0-601 061 293

Gwarancja jakości i niskich cen